

ek

nők a lelkiismeretük miatt. Távozásuk képtelen lett és véleménye f... alasztották. zino tábornok és tésével elégtételt akai Ghelmegea meg segédeit.

RT

SPORT-
GEL

magyar profi. csolyázókordok versenyén

A magyar-dél-amerikai mérkőzést hevesen a németek 6:3 nyerték meg. A magyar csapat első felidőben a német válogatott ellenében visszavágás után érték el a győzelmet. A magyar csapat (2) és Cseh II. k részéről Ruhr voltak eredményeik. A mérkőzésben alig 2500 néző volt jelen.

KKE vasárnapi napi versenyén a németek két újabb rekordot állítottak fel. A német csapat a magyar csapatot 52.7 mp. múlva győzte le. A magyar csapat a német csapatot 54.5 mp. múlva győzte le. A mérkőzésben alig 2500 néző volt jelen.

korcsolyázó bajnokság győztesek: a magyar csapat a német csapatot 52.7 mp. múlva győzte le. A magyar csapat a német csapatot 54.5 mp. múlva győzte le.

ott ki Zürichben AC 1:1 (1:0). A mérkőzés után a magyar csapat a német csapatot 52.7 mp. múlva győzte le.

gyógyászati Törökország Boeckay heurte erőteljesen a magyar csapatot 52.7 mp. múlva győzte le.

edett a csehszlovákia ellen. A magyar csapat a német csapatot 52.7 mp. múlva győzte le.

Megjelent! regénye

elen
lmár

Kelet könyv- és papírközlönyboltja. Str. Baron L. 9-77. Telefon 9-77.

Taxa postala platite in numerar No. 224716-929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár

da Baron L. Pop (volt P. Telefon: 9-77. Előfizetők száma 110, negyedéves árja 600, egészévre 1200. Havonta 1, negyedéveséig 10 értékű váltóval lehet fizetni. Szerint A. bantóni rás Cikk rás

Szerkesztő Robert Budapesti Disztor 2 II e 8

KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bermentetlen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzésére és visszaküldésére nem vállalkozunk. Főszerkesztő Dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jambor Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-szei Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31

Ára 5 lej

Szerda, 1932 febr. 24.

5692. ÉV ADAR 17.

XV. ÉVF. 45. SZÁM

Boxpárbaj a kamarában

Szó, ami szó, a mi parlamentünket nem igen lehetett volna összetéveszteni eddig sem egy angol lord szalónjával. Inkább egy cirkuszhoz hasonlított az egész, ahol mindenféle bohókás mutatványok után, naponta tízesével szavazták meg az új törvényjavaslatokat. Közben persze sürün össze is veszték egymással a honatyaik.
De csak veszekedtek. Igaz, hogy nagyon csúnyán. Elmondták egymást tolvajnak, panamistának és lókötnöknek. Azért nem dőlt össze a világ. Sőt a szenvedélyes ellenfelek nem egyszer együtt mosták le a mérgeiket egy-egy pohár borral a kamara büfféjében.
Tegnap kivételesen szabályszerű boxmeccsbe csapott át a szokásos veszekedés. Nem Trifu dr., nem is Robu csapott fel boxbajnoknak, hanem Popivici Mihály. A volt pénzügyminiszter.
Aki, ha nem is tudta rendbehozni az ország pénzügyeit, annyit tudhatna, hogy a boxpárbaj semmiképpen sem méltó egy exminiszterhez.
Még akkor sem, ha panamával vésdől-jék.
Sőt akkor a legkevésbé.
Mert ilyen vádra sokféleképpen tud felelni az az ember, akinek tiszta a lelkiismerete.
Csak éppen ökölsapásokkal nem.

A másik oldal

Van ennek a politikai verekedésnek egy másik oldala is.
És ha erről az oldalról nézzük Popovici Mihály mesteri knock-outját, kissé rezignáltan kell levonnunk az effajta politikai konfliktusok konzekvenciáját.
Mert ha jól emlékszünk, játszódtak le már a román parlamentben hasonló jelenetek és azok a kifejezések sem jelentettek forradalmi újítást a román parlamentarizmus életében, amelyeket Mares képviselő Popovici Mihály fejéhez vaggdosott.
Olyan ismerős szavak ezek: panama, lopás, sikkasztás, megvesztegetés! Bukarestben becézőnévként használják a „fegyenc” szót és a fent elsorolt vádakát felelős-feleltlen, ismerős-ismeretlen politikuskok olyan játszi könnyedséggel vaggdosják egymás fejéhez, mintha a panama, lopás, sikkasztás és megvesztegetés fogalma valójában is hozzátartozna a népboldogító politikához.
Holott kulturált politikai életben a panamavád sorsdöntően komoly dolog. Nem csak a vádoló és a megvádolt szempontjából, de ama közület számára is, amelyeknek keretében a hasonló vádak elhangzanak.
Sajnos, a romániai közélet nem ismeri ezeket a skrupulusokat. Itt a tolvaj szó fölött, a panamavád fölött napirendre térnek az emberek. A knock-out az más. Azért párbajozni kell...
És mert fejtől bűdösödik a hal, ma már nem szégyenli az ember, ha lopással vádolják, ma olyan mindegy, hogy becsületesnek, vagy fogháztölteléknek minősítik-e az embert...
Ha a miniszterrel szabad azt mondani, hogy tolvaj, miért ne tőrné el az egyszerű polgár?
Ez a politikai párbaj másik oldala. Megyünk visszafelé politikai előítéleteink ben.

Az ellenjelölt

A német bélyegekről egy nagybajuszu, nyugodt tekintetű öregúr néz a levelek címzettjei felé. Tizenöt évvel ezelőtt bögréken, kénsyveleken, tányérokban volt látható ugyanez a fej, akkor is bajuszosan, katonásan, keményen. És mégis: milyen történelmi távlat van e két arcmás között! Tizenöt évvel ezelőtt Hindenburg tábornok a császári katonája volt még, az imperialista német junker-szellem megtestesítője. Győzelmeit a császári haza, a porosz szoldatszka védelmében vívta meg. Azt, aki abban az időben azt az ötletet vetette volna fel előtte, hogy egykor ő lesz a császári monarchia romjain fel-

Megnyílt a német birodalmi gyűlés

Március 13-án lesz a köztársasági elnökválasztás. Tellmann lett a kommunisták elnökjelöltje. Goebbels nemzeti szocialista képviselőt Hindenburg megsértése miatt kizárták az ülésekről

Berlin, február 23. A német birodalmi gyűlés frakciói ma délben gyűlést tartottak, melyen végleg megállapodtak a köztársasági elnökjelöltek személyében. A kommunisták is elnökjelöltet állítottak Tellmann személyében.
A frakciók ülése után Loebe elnök megnyitotta a birodalmi gyűlés üléseit. Az ülés megnyitása után Groener belügyminiszter a birodalmi elnökválasztás meg tartását március 13-ra javasolta. Bejelentette, hogy amennyiben egyik jelölt sem kapna abszolút többséget, akkor a legközelebbi népszavazást legkésőbb április 10-én tartják meg, amikor a legtöbb szavazót nyert, tehát relatív többséggel rendelkező jelöltet fogják elnökké nyilvánítani.
Az ülés első szónoka Goebbels nemzeti szocialista képviselő volt, aki beszédeben azt hangoztatta, hogy a Brüning-

kormány teljesen elvesztette a nép bizalmát és a külföldön eljásztotta tekintélyét.
Ezután minősíthetetlen kifejezések közben Hindenburgot kritizálta. Megindokolta, hogy a nemzeti szocialisták miért nem adják rá szavazatukat. Hindenburg nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, eltávolodott azoktól a nemzeti ideáloktól, amelyeknek beváltását éppen a jobboldali pártok remélték tőle s akiknek elnökségét köszönhette.
Goebbels sértő és tisztetlenségű szavai óriási vihart váltottak ki a kormányt támogató pártok soraiban, olyannyira, hogy a tettelegességek elkerülése végett az elnök kénytelen volt az ülést félóra felfüggeszteni.
Az ülés újra való megnyitása után Loebe elnök bejelentette, hogy Goebbelst sértő kijelentései miatt kizárták a birodalmi gyűlés üléseiről.

Titulescu előtt eltitkoltak Genfben fontos diplomáciai tárgyalásokat

Bucuresti-Bukarest, február 23. (Az Új Kelet tudósítójától). Az Adeverul egyik munkatársa elkísérte egy darabig Titulescut Genfbe való visszautazása alkalmával. Határozott nyilatkozatot nem kapott a londoni követőtől, de az a benyomása, hogy Titulescu Genfben a diplomáciai titoktartásra való hivatkozással nem informáltak bizonyos dolgokról, amelyek missziójának sikeréhez föltétlenül szükségesek. Titulescu az uralkodó elnöklete alatt történt nemzetvédelmi tanács alkalmából teljes elégtételt kapott a Genfben történetekről és egyben utasítás is ment a genfi delegációhoz, hogy Titulescu minden tekintetben a legzavartalanabban és missziójának megfelelően kaphassa meg információit.

A sajtó véleménye szerint Vaida, aki kedd délután audiencián volt az uralkodó nál, ismertette a jelenlegi politikai helyzetet, amelynek megoldásáért csak a jelenlegi kormány lemondásában látja. A kormány utódja vagy egy választási kormány lehet, vagy pedig egy más egységes kormány, teljesen szabadkézű a kormányzást teendőkre. A nemzeti parasztpárti politikus természetesen a legalkalmasabbnak a nemzeti parasztpártot látja a feladatok megoldására. A választási kormány semleges, vagy semlegesített lehet, azaz hivatalnok-kormány, vagy pedig az egyes pártok nem vezető politikusaiból álló alakulat. Vaida audienciája után Mirto jelent meg a királynál, aki választási törvénytervezetet ismertette.

épülő német köztársaság elnöke: az öreg tábornok minden bizonytalán örülteként, vagy hazaárulónként fogatta volna el.
Ugyanez a Hindenburg pár évvel később a német köztársaság elnöke lett. Esküt tett a weimari köztársasági alkotmányra s ami még ennél is nagyobb jelentőségű: be is tartotta esküjét. Utolsó jöttáig és minden konzekvenciájával együtt. A tiszta becsület konzervatív, de annál klasszikusabb értelmezésével. Becsületesen, derekan, bátran.
Hindenburgban, a köztársasági elnökben ennek ellenére, sőt talán éppen ezért mindenki csalódott. Csalódott benne egykori ura és parancsolója: az excsászár, aki a köztársasági elnöki székből a császári trón restaurációját várta tőle. Csalódtak benne a nagynémetek, akiknek elnökségét köszönhette s akik azt várták tőle, hogy a tisztikar segítségével katonai diktatúrát fog bevezetni. És végül csalódtak benne a köztársaságiak és szocialisták, akik a köztársasági alkotmányt feltették tőle. Előbbiek kárára, utóbbiak előnyére csalódtak a császári trón, a monarchikus junker-mentalitás egykori támaszában, aki a köztársaság számára is az maradt, ami a császárság számára volt: kötelességét számszázalékosan teljesítő, sziklából faragott jellemű katoná.
A nagy metamorfózis útján, mely történelmi szerepét oly meglepő fordulatokkal jellemezte ki, Hindenburg most az előbbinél sokkal érdekesebb, helyesebben sokkal tragikusabb, illetőleg tragikomikusabb fordulathoz érkezett el. A nagy

katonának, a jellem és a józan német ész e kétségkívül jelentős reprezentánsának — Hitler lesz egyik ellenjelöltje a márciusi elnökválasztáson.
A jelölt és az ellenjelölt közötti küzdelem nyilvánvalóan a leghalálósabb ellentétek küzdelme lesz, még pedig nem annyira tragikus, mint inkább komikus vonatkozásokban. Egyik oldalon egy hős, a másik oldalon egy pojáca. Egyik oldalon a higgadt tisztesség és emberi méltóság-érzet, a másik oldalon a demagógia tisztességtelensége, a gyávaság és jellemtelenség paroxizmusa. Hitler elnökjelöltségében a reá nézve egyetlen megtisztelő motívum nem több és nem kevesebb, mint az, hogy Hindenburg ellenjelöltje lehet. Ez az ugorkafára felkapaszkodott mesterlegény, aki egyben osztályának legszeméretlenebb árulója is, most azáltal ez be a világtörténelembe, hogy arcátlansága frontot alkothat egy nemes arcú szemben.
Bizonyos, hogy ebben a küzdelemben a tisztesség, azaz Hindenburg fog győzni, annak ellenére, hogy szavazóinak egy tekintélyes részétől a világnézetű különbségek mély szakadéka választják el. De Németországban ma az elnökválasztással kapcsolatban nem is világnézetek harcáról van szó, hanem a tisztesség és a tisztességtelenség, a jellem és a jellemtelenség, a komolyság és a komolytalanság küzdelméről. Hindenburg győzelme a német tisztesség és a nemzeti becsület győzelme lesz s mint ilyen kell majd értékelni és regisztrálni is.

VILÁG TÖKRÉ

Mi lesz, ha nem sikerül a leszerelési konferencia

Irta: Sir Arthur Solter, a Jóvátételi Bizottság főtákará

A leszerelési konferencia esetleges eredménytelenségének következményeit csak akkor lehet megítélni, ha megvizsgáljuk a vezető államok politikájának alapjait és azt a lelki beállítottságot, amely az egyes népekben uralkodik.
Vitatathatatlan, hogy Németországnak megígérték, hogy a német leszerelés csak az első lépés az általános leszereléshez. Ez az ígéret egyelőre még mindig ígéret és ebből az a veszedelem származhatik, hogy Németország, ha a konferencia eredménytelen marad, erkölcsi jogára hivatkozva a szerződéseket által előírt kötelezettséget nem fogja tovább teljesíteni.
Franciaország álláspontja az, hogy katonailag veszélyeztetve van és szükség van megfelelő katonai védelemre. A franciák azt mondják, hogy erős ellenfelük jóindulatában nem bízhatnak. Franciaország tehát azt kívánja, hogy az a kollektív rendszer, amelynek legfontosabb alkotórésze a Népszövetség és amelynek támasztó pillére a locarnói szerződés és a Kellogg-paktum legyen elég erős ahhoz, hogy bármely országnak az ellenséges támadással szemben is védelmet nyújtson. Ebben a pillanatban — ez a francia felfogás — ez a rendszer még nem elég erős és még mindig vannak nagy államok, amelyek nem hajlandók nemzeti biztonságukat erre a rendszerre építeni. A francia állásfoglalás ebből azt a következtetést vonja le, hogy mindaddig, amíg ez a kollektív rendszer nem elég erős. Franciaországnak nagyobb hadsereg van szüksége, mint Németországnak, mert a német lakosság nagyobb, mint a francia lakosság és egyenlő arányoknál Németország lenne az erősebb. Mászóval Franciaország külön biztosítékok nélkül nem akar leszerelni, mert a kollektív rendszer ezidő-szerint nem nyújt számára elegendő biztosítékot.
A kollektív rendszer erőtlenségének főokai abban keresendők, hogy az európai államok nem képesek addig reális kötelezettségeket vállalni egymással szemben, amíg valamennyi fölött ott lebeg a nagy kérdőjel — az Atlanti óceánon tuli kérdőjel. Addig nem lehet megtalálni a végső megoldást, amíg az együttműködés nem tud Amerikára támaszkodni.
Olaszország állásfoglalását az határozza meg, hogy tulajdonképpen elkésettlen kapcsolódott be a nemzetközi versenybe. Olaszország nem akarja, hogy jövőbeni terjeszkedésének valami az útját állhassa, de nem akar elszigetelődni sem. Olaszország azért fegyverkezik, hogy egyenlő rangú lehessen Franciaországgal. Olaszország tehát tulajdonképpen a fegyverkezés korlátozásának a híve, mert minden olyan szerződés, amely általában korlátozza a fegyverkezést, közelebb hozza a Franciaországgal való egyenlőséghez és ez az egyenlőség nem terhelne meg Olaszország pénzügyeit.
A konferencia legnagyobb veszedelme tulajdonképpen az, hogy a többi állam nem akar beleegyezni a fegyverkezés korlátozásába. Azok az erők, amelyek most Németországot a kétségbeesés felé kergetik, tiltakozni fognak az ellen, hogy Németországot továbbra is kötelezze a versaillesi szerződés. Ennek megint az a veszedelme, hogy

a tuzások Franciaországot olyan akcióra provokálhatnák, amelyek az egész nemzetközi helyzetre veszedelmessé válhatnának.

Lehetséges, hogy létrejön egy meg egyezés, de nem úgy, hogy lefelé kerekítik ki a fegyverkezés mértékét, hanem felfelé, vagyis ahelyett, hogy a többi államok redukálnának, beleegyeznek bizonyos olyan rendelkezések felfüggesztésébe, amelyek Németországot korlátozzák. Ez megakadályozná a rögtön exploziót, de végzetes megoldás volna, mert újból fegyverkezési versenyt jelent, amelynek végső eredménye megint a háboru lenne.

A gazdasági világválság 1929-ben kezdődött és a pénzügyi válság a múlt esztendőben jelentékenyen kiéleződött. A pénzügyi válságot viszont a politikai pánik hangulat idézte elő, amelynek főoka a fegyverkezések fokozódása. A politikai félelem vezetett az idegen kölcsönök felmondásához s ahhoz a romboláshoz, amelyek tanúi vagyunk.

Az enyhülés azonnal bekövetkezne, ha újból helyreállna a normális nemzetközi hitelélet, csak hogy az utóbbi esztendők megrázkódtatásai után nagyon nehéz volna a tőkét újabb investíciókra rábírní. Ha a leszerelési konferencia eredménytelen marad, a hitelezőknek nem lesz bátorságuk pénzüket hosszabb időre kihelyezni. Már pedig, ha a hitelélet nem tud a normális keretek közé újra beilleszkedni, a világ gazdasági bajai nem fognak megszűnni. A világ legnagyobb részében minden állam csak a saját erejére lesz utalva és kénytelen lesz a lemondás elszegényítő politikáját tovább is folytatni. Ezt a gazdasági politikát tulajdonképpen csak Amerika bírja ki, de még Amerikára is nagy veszteségeket zúdíthat, a kisebb államokra pedig katasztrófális lehet. A világkereskedelem nem gyógyulhat meg, míg nincs világ béke. Amíg a fegyverkezés arányát nem tudjuk leszállítani, mindig számolni kell az erőszakos cselekedetek lehetőségével és a világ gazdaság sajnos, számol is ezekkel a lehetőségekkel.

Végül a fegyverkezés szörnyű költségeire is gondolni kell. A súlyos adóterheket éppen a nagy államokban a fegyverkezés költségei idézik elő.

A leszerelési konferencia sorsa a gazdasági gyógyulásnak és a haladásnak a kérdése. Ha a konferencia nem tud eredményre jutni, akkor el kell na pólni és egy kedvező időpontban kell újra megkezdeni a munkáját. A konferencia gondolatát, a leszerelés gondolatát, azonban semmiképpen nem szabad elejteni.

Szimfónikus hangverseny a Román Operában. A Román Opera zenekara hétfő este tartotta meg a szezon harmadik szimfónikus hangversenyét. Szép számú közönség igazolta, hogy a szimfónikus zene ma már Kolozsváron is komoly kultúrzsükséglet. A hétfő esti hangversenyen örömmel tapasztaltuk a hivatásos zenekarnak amatőrökkel való kiégésitását. Ezt elsősorban a vonóhangszerek dinamikai effektusaiban hallottuk. Sokkal gyengébb volt a fuvások produkciója. A koncert műsora egyébként nem volt szerencsésen összeállítva. Az egyébként brilliánsan előadott Grieg Peer Gynt Suite koncertteremben ma már kissé banálisnak hat. (A „Gnomentanz” témáját legutóbb az „M” c. filmben füttylta a tömeggyilkos!) A műsor második számaként Bobescu „Fatma” c. szimfónikus költeménye szerepelt. A „Fatmát” Cosbuc hasoncímű költeménye inspirálta. A mű határozottan nagy kvalitású művész munkája, azonban nélküli az architektórikus szimétriát, továbbá a stílusbeli egységet. Debussy és Ravel kolortja gyakran kitérnek a „Fatma”-ban. A műsor kluja Rimsky-Korsakow Schehereadeja volt. Rimsky-Korsakow a modern zenekari kompozíció egyik legnagyobb mestere. A zenekari teljesítőképesség maximumát kívánja minden egyes művének előadása. I. Bobescu, az Opera karmestere kitünő tehetségének adta tanuulját a Scheherezade interpretálásával. Temperamentumával és rendkívüli manuális készségével a mű teljes szépségét hozta felszínre. A közönség lelkesen tapsolt úgy a zenekarnak, mint a dirigensnek. (b. s.)

SELECT MOZGÓ

Február 25-én mutatja be:

SELECT MOZGÓ

SENKI ORSZÁGA („Háboru és béke“)

Leonhard Frank regénye nyomán készült óriási film. Művészi és erkölcsi értéke miatt a Népszövetség kiténtette e film rendezőjét; e dráma a „Nyugaton a helyzet változatlan” filmmel együtt a legszenzációsabb filmalkotások közé tartozik. Mindenki nézze meg e filmet, mely a világbékeért és az emberiség megmentéséért küzd.

A gabonaértékesítési törvény 400 millió lej adóssággal ajándékozta meg a romániai gabonaexportöröket és a malmokat

Még két évig fenn kell tartani a kenyérbélyeget, hogy a 400 millió lejes hiányt az állam lefedezhesse. Számok a Jonescu Sisesti-féle gabona-törvény csődjéről

Timisoara-Temesvár, február 23. (Az Uj Kelet tudósítójától). A nemzeti pársztpárti kormány utolsó ténykedéseire tartozott a mezőgazdaság szanálására indított kampány, melynek első terméke azonban már a Jorga-kormány „szakértelmét” dicsérette. Madgearu gabona-értékesítési javaslata a malomipart sújtotta volna elviselhetetlen terhekkel, Jonescu-Sisesti pedig ugyanezt az elképzelést olyanképpen ültette át a gyakorlatba, hogy a gabonaértékesítést a pékpar sinylette meg és silyli meg ma is.

A gabonaértékesítési törvény következtében lépett életbe a prémiumrendszer, melynek ügyében annakidején az Uj Kelet cikksorozatát közzölte. A gabonaértékesítési törvény prémiumban részesítette az exportra került búzát és lisztet, a prémiumra kifizetett összegeket pedig a kenyérbélyegekből inkasszálta. Hogy milyen eredménye volt ennek a törvénynek, arra mindennél jellemzőbb, hogy alig egy hónappal ezelőtt a földművelésügyi minisztérium egyszakosos törvényvel megszüntette a prémiumot, ugyanakkor azonban érvényben tartotta a kenyérbélyegeket.

Az első kalkuláció

Ennek a magyarzataképpen visszafilantást kell vetnünk a gabonaértékesítési törvény intencióira. A Jonescu-Sisesti-féle törvény elgondolása szerint hozzávetőleges számítás szerint 40 ezer vagon buza várt kivitelre és ezt a kvantumot a kenyérrre kivetett bélyegilleték egy éven belül egysulyba fogja hozni, tehát 40 ezer vagon buza után járó 400 millió lej prémiumot a belföldön évente elfogyasztott 80 ezer vagon buza, illetőleg az ebből készült kenyér a bélyegilleték útján fedezni fogja.

A buzakampány 150 százalékos sikere

Ezt a számítást azonban teljesen felborította az exportnak az a tempója, amely a prémiumtörvény életbelépése után Romániából külföldre megindult. Az elmúlt őszi kampány kerek 150 százalékkal haladta túl a hivatalos előirányzatot, mert a 40 ezer vagon buza helyett 100 ezer vagon búzát szállítottak külföldre exportörjeink. Ezzel a 400 millió prémium díj kerek 1 milliárdra nőtt fel és így 600 millió lej fedezetlenül maradt.

Kiknek a zsebére megy a játék

A 600 millió lej lefedezésének problémája nem is olyan egyszerű, mint amilyennek azt a kormány feltüntetni szeretné. A kérdés igen komoly és a helyzetet még az is súlyosítja, hogy ezt az összeget valójában az ablakon dobtuk ki a külföldnek s ezt az összeget a terménykereskedelem, a malomipar és nem utolsó sorban a falusi szövetkezetek hiteleztek ki a prémium által visszatérítendő összeg reményében. A helyzet e pillanatban viszont az, hogy a rendes üzleti haszonra számító kereskedők és malmosok hónapokig, talán évekig várhatnak, amíg a kormánynak kölcsön formájában kihitelezett prémiumhoz hozzájutnak.

Az eddigi kalkulációk különben a következőképpen állítják fel a prémium és kenyérbélyeg mérlegét:

600 millió lej ráfizetés

A prémium fedezésére előirányzott évi összeg 400 millió lej, ennek egytizenkettő 33 millió. Junius 1-én lépett életbe a gabona-törvény és ilyenformán február 1-ig, hét hónap alatt 231 millió folyt be kenyérbélyegilletékek címén. Ezzel szemben februárig az állam hozzávetőlegesen 600 millió lej prémiumot fizetett ki, tehát az állam 369 millió lejjel fizette túl a tényleges prémiumbevételeket. Az eddigi előirányzott 400 mil-

lióra 169 millió a deficit. A februárig mutatkozó 369 millió hiányt az állam kölcsönökből fedezte. Csak hogy a minisztériumnak sürgősen intézkednie kell az el-

Hitler — a német köztársaság elnökjelöltje

BERLIN, február 23. A német nemzetiek és a Stahlhelm elnökjelöltje Dűsternburg szolgálaton kívüli alezredes, a nemzeti szocialistáké Hitler. Hamburg-Altonában a „Vasfront” gyűlésén Loebe, a birodalmi gyűlés elnöke kijelentette, hogy a helyzet arra készíti a szociáldemokrata pártot, hogy Hindenburg mellé sorakozzék, aki pártok felett állva a weimari alkotmányra és a köztársaságra tett esküjét hűségesen betartotta.

A hadügyminisztérium egyik tábornok-
inspektora hétfőn Kolozsvárt informáltatta
magát a katonaszabadítási botrány
vizsgálatáról

Dr. Bodea hatvanegy bizonyítvány közül 19-et állított ki, míg a bizonyítványok nagyrészt magánosok készítettek, rossz latin ortográfiával

Cluj-Kolozsvár, február 23. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári klinikán ki-
robbant katonaszabadítás ügyében a megindult vizsgálat ma már aprólékos részleteiben ismeri az ügy összes a-
latait, amelybe a harmincnapi vizsgálati fogságban elmarasztalt dr. Bodea Jo-
anon kívül többen vannak kompromit-
tálva.

A vizsgálat eddigi megállapításai szerint hatvanegy hamis orvosi bizonyítvány volt Erdély területén forgalomban. A bizonyítványok közül tizenkilencet állított ki dr. Bodea Ioan, míg negyvenkét bizonyítványt jórészt magánosok állítottak ki, akik valamilyen módon hozzájutottak a klinikai bélyegzőhöz és hamis aláírásokkal manipuláltak. Sokat beszélnek egy hadsereggel való kapcsolatairól közismert kolozsvári polgárról, akinek egyik hozzátartozója hamisította állítólag a bizonyítványok jórésztét. Ezeknek a hamis bizonyítványoknak köszönhető, hogy a katonaszabadítási botrány ki-
robbant. A hozzá nem értő hamisítók ugyanis az orvosi kifejezésekben súlyos ortográfiái hibákat ejtettek. A „clinic psihiatrica” felirat helyett „clinica psihiatrica”-t irtak a bizonyítványokba és hasonló tévedéseket ejtettek a betegségek terminusteknikusainál is. Ezek a helyesírási hibák hívták fel a katonarvosok figyelmét a bizonyítványokra.

Pastia vizsgálóbíró a birtokában lévő lista alapján sorra maga elé idézi mindazokat, akik hasonló orvosi bizonyítvánnyal eszközölték ki felmentésüket.

A gyanúsítottak nagyrésze azonban eltűnt a hatóságok elől

és így egyetlen kihallgatás sem történt, amely a bűnténynek eddig még ismeretlen részleteire fényt deríthetett volna. Még a vizsgálat elején megtörtént

maradt 400 millió lej prémium kifizetéséről, mert elelnkező esetben a terménykereskedelem és a komolyabb értelemben vett malomipar 2-3 évig is meg lesz bénítva tényleges aktivitásában.

Még két évig kell szedni a kenyérbélyeget

A 400 millió lej adósságot az állam a jövőben is valószínűleg szintén kölcsönökkel fogja fedezni. Így szó sem lehet arról, hogy a juniustól számított másfél éven belül felfüggeszék a kenyérbélyegrendszer. Mert ha juniusig az első kalkuláció szerint befolyik a 400 millió lej, akkor további másfél évig kell még szedni a bélyegilletéket, hogy a fedezetlenül maradt 600 millió lejt inkasszálni lehessen.

A bányási terményesek és malmosok 70 millióval vannak érdekelve a prémiumokban. A kereskedők és malmosok körében érthető emiatt az elkeseredés, mert a 70 millió lejes követelés inkasszója márról-holnapra könnyebbé tenné a piacot. Az érdekeltek heves lefolyású gyűlések körében követelték az ügy mielőbbi rendezését, de a súlyosan elpacakozott törvény ellen ezidőszertig igazán nincsen semmi orvosság.

Fried Miksa

két fiatalember kihallgatása, ezek azonban igazolták, hogy ők valóban orvosok kezeles alatt állottak és így ellenük vizsgálóbíró elejtette a vádat.

A vizsgálat természetesen elsősorban érdekli a katonai hatóságokat és a hadügyi hatóságok a vizsgálat minden új fordulatról informálva vannak.

Hétfőn a hadügyminisztériumnak egy tábornok inspektora érkezett Kolozsvárra, aki hosszabb megbeszélést folytatott Pastia vizsgálóbíróval és részletesen informáltatta magát a vizsgálat eredményeiről.

A tábornok, mint értesülünk telefonon érintkezésbe lépett a nagyváradi katonai hatóságokkal is egy Nagyváradon tartózkodó gyanúsított letartóztatásának kérdésében. A fiatalember azonban nem volt már Nagyváradon található és valószínűnek látszik az a feltevés, hogy még kellő időben egerüt nyert és átszökött a határon. Általában az a feltevés, hogy a katonaszabadítási botrányban érdekelt többsége a határon túl várja be a vizsgálat eredményeit.

Tűzfeszükségletét
a termelőtől közvetlen szerezzé be!

ARAM:

Aprított prima hasáb 60 lej pro 100 kg.
Aprított Ia. hántottfa 68 lej pro 100 kg.
Ol fa 900 lej! 1200 lej-ig ölenként minőség szerint

Bármely mennyiséget házhoz szállítunk. Győződjön meg személyesen a pontos mérlegelésről és a jó minőségről.

Telepek: Str. Londrei (Hosszu u.) 25.
Str. Georghe Enescu (Gyufagyár u.) 3.
„Unio”-telep.

CZIMENT GEZA

fatermelő. — Telefon 50.

Ismét

A liberális P

Egy maro

Cluj-Kolozsvár, Kelet tudósítójától és Michel Landau Párt képviselői be-
máramarosi turné-
ár. visszautazott.
du folytatja utja
résztvegyen a pár-
két zsidó képvis-
teirhatatlan lelkes
leg szeretettel fog-
A szatmári zsidós-
tében fog maradni
az emberek ezrei
érdeklődésére dr.
vonalu expozéját
jiddisnyelvű, mag-
szédét.

Máram

Máramarosban a
égeskedésével ta-
két képviselő. A
szer lehetetlenül
térre jellemző, hog
liberális párt kate-
tikát folytat a ko-
díg Máramaros a
a liberálisok uralm-
dox helyzet csakis
kormány alatt áll-
egész Máramaros
hive volt, akiből
viselőre, három s
és polgármesterre.
választási kartell
párttól kért kölcsö-
Egy k
restber
Máram

Duca Bukarestbe
dotta a kartell, a
mindig folyik a
berális „kollaborác-
aképpen nyilatkozi
gye prefektusa, di-
ismert liberális és
get polgármestere,
ugyancsak a liber-
oszlopai közül ker-
véve még nem volt
ralis volta nem
hogy törvényiszte-
gyen a megyének.
Bukarest 24 órai
marosszigetől s a
mögé bujó liberáli-
ták azt, hogy Csák
gurálynak ebben a
megyében. Az 1927
ké emlékezetes biz-
arra vonatkozólag,
zik a liberális párt
sei a „demokráciát”
sággjogokat.

A cuzi
kig mi
a zsidó

A helyzet 1927
újjanszal változott
míg akkor Mihali
kedései a liberális
kormányt angasztá-
Flavius dr. Argetoi
szakállára követi e
Az alkotmány biz-
szabadságot. Jorga
tette a kamarában
politikai csoport szá-
nem szabályozteti.
és szabadsága. Má-
a cuzistáktól kezdve
denkinek szabad gy-
éppen a Zsidó Párt
József és Landau ké-
ramarossziget egyik
ima alkalmával elm-
máramarosszigeti zs-
félháborúval szem-
lést betöltő önkénye

A Szent me

Agnes Günther nag-
most kapható Lena
kötet 540 oldal 270
franco. Kérje Lep

Ismét Csák Máthé uralom szakadt Máramarosra

A liberális prefektus Jorga professzor szakállára és terhére tiltja be a Zsidó Párt élését. Tombol az adóvégrehajtó-düh

Egy maréknyi málékenyér és a reménység: ez élte most a máramarosi zsidóságot

Cluj-Kolozsvár, február 23. (Az Uj Kelet tudósítójától). Dr. Fischer József és Michel Landau, az Országos Zsidó Párt képviselői befejezték viszontagságos máramarosi turnéjukat. Fischer József visszautazott Kolozsvárra, míg Landau folytatja útját a fővárosba, hogy részt vegyen a parlament munkájában. A két zsidó képviselőt minden állomáson lelkesedéssel és odaadó, melegséggel fogadták a zsidó választók. A szatmári zsidóságnak sokáig emlékeztében fog maradni az a gyűlés, amelyen az emberek ezrei hallgatták a legnagyobb érdeklődéssel dr. Fischer József nyilvános előadását és Landau klasszikus jiddis nyelvű, magávalragadó erejű beszédét.

Máramarosban a liberális párt az ur

Máramarosban az adminisztráció elleneskedéseivel találta magát szemben a két képviselő. A mai kormányzati rendszer lehetetlenül hibrid, züllött helyzetére jellemző, hogy amíg Bukarestben a liberális párt kategórikus ellenzéki politikát folytat a kormánnyal szemben, addig Máramaros a szó szoros értelmében a liberálisok uralma alatt áll. Ez a paradox helyzet csakis a Jorga-Argetoianu-kormány alatt állhatott elő. Jorgának az egész Máramaros megyében egyetlen híve volt, akiből nem tellett négy képviselőre, három szenátorra, prefektusra és polgármesterre. A kormány ennél fogva választási kartellársától: a liberális párttól kért kölcsön embereket.

Egy kartell, amelyet Bukarestben felmondottak, de Máramarosban még fennáll

Duca Bukarestben már régen felmondta a kartellt, de Máramarosban még mindig folyik a Jorga-Argetoianu-liberális „kollaboráció”. Amely politikailag aképpen nyilatkozik meg, hogy a vármeze prefektusa, dr. Jurca Flavius közismert liberális érzelmű, Máramaroszsidó polgármestere, Mihali Péter pedig ugyancsak a liberális párt máramarosi oszlopai közül került ki. Ez önmagában véve még nem volna baj. Valakit a liberális volta nem akadályoz meg abban, hogy törvénytisztelő funkcionáriusa legyen a megyének. A baj ott van, hogy Bukarest 24 órai távolságra van Máramaroszsidóktól s a máramarosi havasok mögé bujó liberális potentátok megszokták azt, hogy Csák Máthé uralmat inauráljanak ebben a jobb sorsra érdemes megyében. Az 1927. évi választások örökös emlékeztetés bizonyítékokkal szolgáltattak arra vonatkozólag, hogy hogyan értelmezik a liberális párt máramarosi exponensei a „demokráciát” és a polgári szabadságjogokat.

A cuzistáktól a vasgárdistákig mindenkinek szabad, csak a zsidóknak nem

A helyzet 1927 óta mindössze egy válsággal változott meg. Annnyiban, hogy míg akkor Mihali Gábor prefektus ténykedése a liberális pártot és a liberális kormányt angasztálta, addig omst Jurca Flavius dr. Argetoianu terhére és Jorga szakállára követei el a törvénytérteket. Az alkotmány biztosítja a gyűlékezési szabadságot, Jorga többször is kijelentette a kamarában, hogy minden olyan politikai csoport számára, amely a rendet nem veszélyezteti, nyitva áll a gyűlékezési szabadsága. Már most Máramarosban a cuzistáktól kezdve a vasgárdáig mindenkinek szabad gyűléseket tartani, csak éppen a Zsidó Pártnak nem. Dr. Fischer József és Landau kénytelenek voltak Máramaroszsidókat egyik templomban az esti ima alkalmával elmondani beszédeiket. A máramaroszsidó zsidóság, amely érthető felháborodással szerezett tudomást a gyűlést betiltó önkényességről, impozáns mó-

A Szent meg a rajongója

Agnes Günther nagy hírű elfogyott könyve most kapható Lepagenál Kolozsvár. Két kötet 540 oldal 270 lej. Postán utánvétellel Franco. Kérje Lepage nagy jegyzékét.

don demonstrált a templomban a két zsidó képviselő mellett. Talpalatnyi hely nem maradt üresen, sok szára rugott azoknak a száma, akik kint rekedtek.

A máramaroszsidókat nyitány után egészen természetes volt, hogy Felsővisón és Borsán esendőzők szegődtek a két zsidó képviselő nyomába, akiknek minden lépését elehnőrizték. Így sem tudták megakadályozni azt, hogy a visói nagytemplomban több mint ezer főre rugó tömeg össze ne gyűljön. Ugyanez ismétlődött meg Borsán is. Dr. Fischer József mellett, aki idestova négy éve szászóljója a máramarosi zsidóság ügyének, nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadták Michel Landaut, a beszarabiai zsidóság képviselőjét is.

A máramarosi zsidók a reményt is feladták?

A két zsidó képviselő egyébként ugyanakkor, amikor ismételtlen megállapították, hogy milyen törhetetlen szeretettel fogadják a máramarosi zsidóság a Zsidó Párt képviselőit, ugyanakkor meg kellett állapítsa azt is, hogy az elmúlt hónapok még

súlyosabbá tették a máramarosi zsidóság-
nak amugyis kétségbeesítő anyagi helyzetét. A máramarosi zsidók már feladták azokat a reménységeket is, amelyeket a visói, borsai közbirtokossági erdők kitermeléséhez fűztek. Már ez sem segíthet. A máramarosi zsidóknak egy tekintélyes része kivándorlásban szeretne megoldást találni fojtó anyagi problémáira, de ezek a kísérletezések megtörnek a kivándorlást akadályozó bel- és külföldi rendelkezéseken. Fizikailag egy maréknyi málékenyérrel táplálkozik és abból tartja fenn magát a máramarosi zsidók legnagyobb része, a lelket pedig csak a zsidó reménység tartja bennük, hogy egyszer csak jobbra fog fordulni az ő sorsuk is.

A kiméltlen adóterror karmai között

És ennek a változásnak, ennek a jobbra fordulásnak sürgősen el kell pönnie, mert különben már késő lesz talán a segítség is. A máramarosi zsidók élete hangtalan martírimum ma. Nemcsak az általános válság következményeit, nemcsak a vidék

Dréhr Imre volt magyar népjóléti államtitkárt hivatalvesztésre ítélte a fegyelmi bíróság

Az aktákat áttették az ügyészségre. Gál Jenő dr. nagy leleplezésekre készül a magyar képviselőházban

Budapest, február 23. Dréhr Imre volt népjóléti államtitkárt a fegyelmi bíróság hivatali hatáskörében elkövetett súlyos vétségek miatt hivatalvesztésre, nyugdíjleltményének elvesztésére ítélte, 82 ezer 752 pengő okozott kár miatt megállapították vagyoni felelősségét is s ennek 60 napon belül

történo visszafizetésére is kötelezték. A fegyelmi bíróság döntése után a Dréhr-ügy aktáit áttették az ügyészségre. Gál Jenő, aki panasszal fog élni a fegyelmi bírósági ítélet ellen a közügyvizsgáló bíróság előtt, kijelentette, hogy Drehr öt feloldotta ügyvédi titoktartása alól s ő engedélyt fog kérni

arra, hogy a népjóléti minisztérium ügyeiről a képviselőház nagy nyilvánosság előtt beszélhessen. Gál Jenő hangoztatja, hogy országos érdek az, hogy az ügyekre teljes világság derüljön és hogy a bíróság tényleg mindenkit felelősségre vonjon, akinek a visszaélésekben része van.

Mihalache palotája és pizsamái a botosani esküdtek előtt

Vásárol-e magának palotát minisztersége alatt Mihalache?

Bucuresti-Bukarest, február 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A botosani esküdtek előtt érdekes sajtóper zajlott le a minap. Vádoltként Mihalache volt belügyminiszter, a nemzeti parasztpárt jelenlegi vezére szerepelt, aki sajtóper indított Constantin Oprescu botosani liberális politikai ellen, mert ez az Informatorul című lapban azt írta, hogy Mihalache ragyogó palotában lakik Bukarestben és hogy ezt a palotát minisztersége alatt szerezte meg magának. Tizenöt évi tanítóskodása alatt még csak egy szerény házikót sem tudott szerezni magának Mihalache, ezzel szemben csak két évig volt földmívelésügyi miniszter és máris palotát szerezett magának. Oprescu összehasonlítást tett Mihalache és Duca között, mondván: Duca egy nagyon egyszerűen berendezett bérelt lakásban lakik.

A per tárgyalása hatalmas érdeklődés közepette folyt le. Az esküdtszéki elnök felolvasta Mihalache levelét, amelyből kiténik, hogy 1928 óta bérelt lakásban lakik Bukarestben, Danielopol alezredes házában. Ezután kihallgatták az egyetlen tanút: Danielopol alezredést, aki elmondta, hogy Mihalache négy éve az ő házában lakik és igen szerény életmódot folytat.

Pilat ügyvéd, (Oprescu védője): Igaz-e az, hogy Mihalache otthon pizsamában jár s csak akkor ölti magára a parasztruhát, amikor kimegy a városba?

Graur képviselő, Mihalache magánjogi képviselője tiltakozik a kérdés feltétele ellen, amelyet az elnök nem engedélyez. Ezután kihallgatták a vádolt Oprescu ügyvédét. Ez elmondja, hogy a bukaresti Ordineaban megjelent egy fénykép, amely Danielopol alezredes házát mutatta be s az volt alája írva, hogy ez a ház a Mihalacheé. Ugyanakkor egy tudósítást

olvasott, amely szerint Titulescu csak nehezen talált rá a Duca eldugott szerény lakására. Ez a kontraszt indította őt a cikk megírásához.

Graur ügyvéd, a magánvadás képviselője kimutatja Oprescu rosszhiszeműségét. Az inkriminált cikk április 26-án jelent meg, míg a fénykép, amelyre Oprescu hivatkozott csak április 30-án látott napvilágot. Egyesek azt hiszik, hogy Románia tele van erkölcsi valorókkal, tehát bárkit nyugodtan lehet sárral bemocskolni. Miért nem hasonlította össze Oprescu ur Mihalachet tegyük fel Tancred Constantinescuval? Adam ügyész vádbeszédében a vádolt elítélését kéri, mondván, hogy nyilvánvaló szándéka volt Oprescunak az, hogy Mihalachet bemocskolja.

Pilat és Rautu ügyvédek Oprescu fel-

mentését kérik, miután felük jóhiszemű volt. Bukarestben mindenki beszélt Mihalache palotájáról, de csak Oprescut vonták felelősségre.

Oprescu vádolt az utolsó szó jogán szólva kijelenti, hogy a legteljesebb respektussal adózik Mihalachenak, aki a romániai parasztszozgalmat egyetlen tipikus képviselője. Nem azért írta a cikket, hogy Mihalache presztizsét csökkentsen. Reméli, hogy a botosani esküdtek, akik engedékenységekben egyszer Pantelimonot, a híres banditát is felmentették, nem fogják őt egy újságcikkért elítélni.

Az esküdtek rövid tanácskozás után felmentő verdiktet hoztak, de kötelezték Oprescut, hogy Mihalachenak 1 lej kártérítést fizessen.

A Tardieu-kormány tagjai átvették hivatalukat

Ma kerül sor a bizalmi szavazásra

Párizs, február 23. Tardieu kormányának tagjai ma átvették a hivatalukat. A kormány minisztertanácsot tartott, amelyen megvitatták a törvényhozás előtt ismertetésre kerülő kormánynyilatkozat szövegét. Ma a kormánynyilatkozat végleges formáját államtanács állapítja meg. Hír szerint a kormánynyilatkozat ismertetése rövid időt fog igénybevenni. Általános politikai irányelveken kívül Tardieu meg-

indokolni kívánja, miért vált szükségessé egyes tárcák összevonása. Ezután felkéri a törvényhozást, hogy egész munkásságát a költségvetés megvitatásának szentelje. Baloldali részről már eddig is több interpellációt jegyeztek be a kormány összetételéről és programja ügyében. Bizalmi szavazás éjjel előtt várható, mert a miniszterelnök Genfben kíván utazni.

Ujdonság! Megjelent!

Berkovics Simon regénye

A névtelen forradalmár

Ára 150.—

Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett (bélyegben is), vagy utánvétellel.

speciális nyomorát kell elszenvedniök, hanem ezenfelül még egy olyan adóterroret is, amely az egész országban páratlanul áll talán. A két zsidó képviselő előtt megjelent egy felsővisói szegény özvegy zsidó asszony és elmondotta, hogy adótartozás fejében lefogalták és néhány nappal ezelőtt elárvereztek hát párnáját és két dunyháját. Hat kis gyermeke van, akiket most nincs mire feltenni s nincs mivel betakarítani. A dunyhákat és párnákat potomáron elárvereztek s csaknem az egész adótartozás terheli őt továbbra is.

Ilyen és ehhez hasonló apró tragédiák teszik keserűvé a máramarosi zsidóság-
nak amugyis kétségbeesítő helyzetét. A Zsidó Párt jogvédelmi és szociális bizottságai akcióba léptek már. Kívánatos volna, hogy ez az akció a máramarosi zsidóságnak minél szélesebb rétegeit ölelje fel.

num kifizetésében a természetesebb értelemben is meg lesz szabályozva.

g kell szedni a

got az állam a szintén kölcsönös sző sem lehet ámitott másfél a kenyérbélyeg-ig az első kal-400 millió lej, kell még szedni a fedezetlenül kasszálni lehes-

és malmosok levele a prémiumalmosok köréseredés, mert a inkasszója márt teremte a éves lefolyású kék az ügy milyosyan elpac-észerint igazán

Fried Miksa

szaság

elnökjelöltje Hitler.

dalmi gyűlés rata pártot, eimari alkot-

ornok-náltatta trány

t ki, míg a rossz latin

ása, ezek azok valóban orvos-
gy ellenük a
adat.

esen elsősor-
tóságokat és a
sgalat minden-
va vannak.

szteriumnak
ora érkezett
sabb megbe-
tia vizsgáló-
informáltat-
eredményei

lünk telefon-
gyváradi kato-
Nagyváradon
letartóztatásá-
alember azon-
váradon talál-
zik az a felte-
ben egérvutak
táron. Általá-
a katonaszaba-
eltek többsége
vizsgálat ered

egletét

szerezze be!

lei pro 100 kg.
lei pro 100 kg-
ei-ig ölenként

szhoz szállítok.
sen a pontos
minőségéről.
Hosszu u.) 25.
ufagyár u.) 3.

ÉZA
fón 50.

Heves harcok a déli ortodox konferencián a központi iroda székhelyének kérdése körül

Wesel Albert tordai főrabbi az ortodox központi iroda elnökségének hivatalos jelöltje

Dej-Dés, február 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Hétfő este nyolc órakor nyitotta meg újra Klein Jakab halmi főrabbi, az országos ortodox választmány folytatóság tárgyalásait. A felmentvény megadásának előkészítésére és az Iroda pénzügyi könyvitelének felülvizsgálására kiküldött bizottság jelentését Josovits Lipót, a szigeti hitközség elnöke, terjesztette elő. A felmentvény megadása mellett javasolja, hogy a központi iroda közel 900 ezer lejes tartozását az 1931 évi államsegélyből fedezzék. A jelentést a választmány tudomásul veszi.

Heves vita a hitközségi tisztviselők fizetésredukciójának kérdése körül

Az elnöklő halmi főrabbi ezután felveti az Érmihályfalván megtartott végrehajtó bizottsági ülés elé, a hitközségi alkalmazottak fizetésének redukcója ügyében benyújtott petíció kérdését. Josovits Lipót (Sighet) kéri a kérdésnek a napirendről való levételét. Kifejti, hogy a hitközségek az élet olcsóbbodásának árnyában és a súlyos viszonyok kényszerűsége alatt eszközölték a szövegforgó fizetésredukciókat. Sperber brassói főrabbi éleshangú beszédében foglal állást Josovits beszéde ellen és a fizetésredukció igazságtalan voltát hangsúlyozza.

Künstlicher nagyszabeni, Katz erdődi és Lebovits rettegi főrabbi hasonló értelemben a kérdés tárgyalását követelik. Schönbrunn Adolf (Temesvár), Freund Lajos (Nagyvárad) és Szmuk Mihály (Sziget) ezzel szemben Josovits javaslatát teszik magukévá és ennek értelmében a választmány a fizetésredukció kérdésének tárgyalását leveszi a napirendről.

Wesel Albert tordai főrabbi jelölik hivatalosan a központi iroda elnökségére

Este féltíz órakor az alapszabályok módosításának kérdésében kiküldött tiz tagú bizottság jelentését terjeszti elő Freund Izrael szászrégeni főrabbi. A bizottság célszerűtlennek tartja az elnökség választására előterjesztett alapszabálymódosítást. A bizottság érintkezésbe lépett a kongresszuson résztvevő pártok és frakciók vezetőivel és a tárgyalások alapján a központi iroda elnökévé Wesel Albert tordai főrabbi, alelnökül pedig Freund Chaim szatmári delegátus megválasztását fogja javasolni a kongresszus plénuma előtt. A jelentés továbbá leszögezi a központi iroda titkársága további fenntartásának szükségességét.

Vihar a székhely kérdése körül

Tischler Mór (Kolozsvar) a központi iroda székhelyének kérdésében szóval fel és mint a legmegfelelőbb központi fekvésű várost: Kolozsvar javasolja. Ullmann Ábrahám (Nagyvárad) ezzel szemben Szatmárt javasolja az iroda székhelyéül, mire a chaszid-delegátusok egymás után jelentkeznek, hogy Szatmár mellett roglaljanak állást.

Fuchs Benjámin nagyváradai főrabbi nagy izgalom közepette emelkedik szólamra. Kifejti, hogy a tizes bizottság tárgyalásai nem vezettek eredményre és a békét csak abban az esetben látja biztosítottának, ha a központ székhelyét Kolozsvarra helyezik. Majd több delegátus kérésére javaslatát oda módosítja, hogy a békét csak úgy látja biztosítva, ha a központ székhelyét nem Szatmárra helyezik.

A kérdés körül rendkívül izgatott atmoszféra alakult ki úgy, hogy a választmány nem tudott határozatot hozni és a döntést a kongresszusra ruházták át.

A chaszid párt elejtette Freund Chaim személyét

Kedd délelőtt különböző frakciók tartották meg előértekezletüket. Információink szerint a chaszid párt elejtette Freund Chaim személyét és az alelnöki tisztségre Seif Szináj nagyilondai kereskedőt fogja javasolni. A hitközségek delegátusi előértekezletükön egy héttagú bizottságot választottak a chaszid párttal való békétárgyalások felvetése érdekében. A bizottság tagjai: Szmuk Mihályt (Sziget), Stern Lipót (Brassó), Weisz Gyulát (Kolozsvar), Wasserstorm Sándort (Nagyvárad), Kaszner Mórt (Szászrégen), Spiegel Dávidot (Szatmár) és Weisz Salamont (Nagybánya) választották meg.

Dés, február 23. Ma délelőtt 11 órakor nyitotta meg az Uránia mozgó hatalmas

termében Teitelbaum magyarláposi főrabbi, korelnök, az erdélyi ortodox hitközségek negyedik országos konferenciáját. A korelnök főrabbi megnyitó beszédében rámutatott a konferencia feladataira és a teljes béke megteremtésére hívta fel a delegátusokat. Javaslataira a konferencia elnökségének tagjává: Klein Jakab halmi főrabbit, Ordentlich Ferenc dési és Josovits Lipót szigeti delegátusokat választották meg.

Ezután Ordentlich Ferenc foglalja el az elnöki széket. A város és a dési hitközség köszöntését fejezi ki, hogy Désen ült össze az erdélyi ortodoxia parlamentje. Kegyeletes szavakban megemlékezik Ullmann Salamon, az elhunyt beszélő főrabbi elnöki működéséről és ama reményének ad kifejezést, hogy a központi irodát továbbra is az elhunyt főrabbi szellemében fogják vezetni. A kegyeletes szavakat a konferencia állva hallgatta végig. Ezután Rosenzweig Jakabról, a dési hitközség elhunyt elnökéről emlékezett meg, majd a békét és a harmónikus együttműködést szolgáló munkára hívta fel a delegátusokat.

Az elnök javaslataira a konferencia hódoló táviratot menesztett II. Károly királyhoz és Jorga miniszterelnökhöz, majd az igazoló bizottság megválasztására ke-

Egy gonosz apa, egy önfeláldozó anya, egy angyali jószágú gyermek és egy meghasonlott művész

kálváriás története, mely végül lélekemelő happy and-el végződik a

Varázshegedű

című, minden sablontól mentes filmben, melyben a főszerepeket

Magda Sonja, Hans Fehér, Jar. Koclán a világhírű hegedűművész játszák

Németül beszélő film számos művészi hegedűjáték betéttel

Premier CORSO Premier

rült a sor. A kérdés körül izgalmas vita indult meg, amelynek lezajlása után, az új mandátumok igazolására a következő bizottságot küldte ki a konferenciára: Spitz Majer beszélő főrabbi, Friedmann Ferenc (Temesvár), Freund Lajos (Nagyvárad), Szmuk Mihály (Sziget), Weisz Gyula (Kolozsvar), Gabel Sándor (Marosvásárhely), Rosenberg Saul (Bethlen), Spiegel Dávid (Szatmár), Kohn A. (Szilágyoslyó) és Wolf Léb (Felsővisó).

Az elnök ezután felfüggesztette a konferenciát az igazoló bizottság munkájának időtartalmára.

Singer Mór

KÖZGAZDASÁG

824 millió lejes veszteséget jelentene az erdélyi mezőgazdasági bankok számára a mezőgazdasági tartozások konverziója

1 milliárd 649 millió lejt helyeztek ki mezőgazdánál az erdélyi pénzügyintézetek

Bucuresti-Bukarest, február 23. (Az Uj Kelet tud.) Argetoianu pénzügyminiszter a mezőgazdasági tartozások konverziójával kapcsolatosan felhívta a bankokat, hogy jelentsék be, milyen összegű követeléseik vannak kint a mezőgazdánál. Az erdélyi bankok szindikátusa, amely hatvannégy intézetet foglal magában és 679 millió lej alap és tartaléktöke képvisel, eleget tett a pénzügyminiszter felhívásának és bejelentette helyzetkimutatásukat, amely a következő érdekes számadatokat tartalmazza:

Az erdélyi bankok betétállománya 1930 december 31-én 2 milliárd 645 millió lejt tett ki. 1931 december 31-én a betétállomány márcsank egymilliárd 686 millió lej volt. Tehát a nagy meg-rázkódtatás évében az erdélyi bankok egymilliárd lejt fizettek vissza betéte-seiknek.

Tartozásaik a következő képet mutatják:

1930 december 31-én 690 millió
1931 december 31-én 665 millió

Törlesztettek tehát 25 millió lejt. Visszszámítási hitelük a Banca Nationalánál 1930 december 31-én 117 millió lejt tett ki, míg 1931 december 31-én a visszszámítási hitel 161 millió lej volt. A Banca Nationala tehát a betétesek rohamának ideje alatt mind-össze 44 millió lejjel emelte fel az erdélyi bankok visszszámítási hitelét.

Az erdélyi bankok követelése 1931 december 31-én (folyószámla és különböző adósk) 685 millió lej. Ebből 245 millió mezőgazdánál, 440 millió más foglalkozásuaknál.

A váltótárca 2 milliárd 163 millió lejre rug. Ebből 1 milliárd 404 millió mezőgazdasági váltók. (64.9 százalék) nem mezőgazdasági váltók 759 millió. (35.1 százalék.)

A bankok összkihelyezése 2 milliárd

849 millió lej. Ebből egymilliárd 649 millió mezőgazdasági kihelyezés (58 százalék), egymilliárd 199 millió nem mezőgazdasági kihelyezés. (42 százalék.)

A mezőgazdasági tartozások konverziója tehát az erdélyi bankok szindikátusa számára azt jelenti, hogy a tartozások 50 százalékos redukcója folytán 824 és félmilliárd lejt veszítenek el, míg a mezőgazdasági követelések másik részét csak harminc éven belül inkasználhatják. A 824 és félmilliárd lejes veszteség összege 145 millió lejjel több, mint a szindikátusba tömörült bankok alap és tartalék tökének összege. Ha tehát a konverzió mai formájában keresztül megy, a mezőgazdákkal dolgozó bankok jelentős részének összeomlását kell, hogy maga után vonja. Ezért kérnek az erdélyi képviselők és szenátorok pártállásra való tekintet nélkül, különleges eljárást az erdélyi mezőgazdasági tartozások konverziójának.

A gabonapiac optimisztikusan ítéli meg a helyzetet. Bécsből jelentik: A gabona világpiacra a tendencia kedvezően alakul. Az Egyesült Államokban folyó pénzügyi új orientáció az amerikai börzéken hossz-mozgalmat idézett elő. Az amerikai gabonatörszéken azt hiszik, hogy a tervezett új angol beviteli vámok miatt nagy bevásárlások fognak történni, ami az árat kedvezően befolyásolja. Olaszországban is erős javulás érezhető. Itáliának ugyanis az utóbbi időben igen nagy gabonaszükséglete volt, Ausztrália pedig a Távolkeleten helyezi el gabona termését és Kanada is ide irányítja gabonaexportját. A Távolkeleten zajló események Oroszországot arra bírták, hogy gabonataralékait visszatartsa. A gabonapiac tehát optimisztikusan ítéli meg a helyzetet.

Ujjászervezik a higanykartell. Párizsból jelentik: A higanykartell, amelynek székhelye eddig Lausanne volt, az utóbbi hónapokban súlyos krízisen ment keresz-

tül. A krízist főleg az idézte elő, hogy az Egyesült Államok és Mexikó a higanytermelést felfokozta és függetlenítette magát az európai kartelltől. Az ujjászervezés során a kartell összes ügyeit átadják a Roura et Forgas angol cégnek, amely már intézkedett is, hogy a higanyárak hozzásimuljanak az amerikai árakhoz. A 34.5 kilós higanyüvegek ára eddig 65 dollár volt és valószínű, hogy 35 dollárra fog lesülyedni.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, február 24.

Bukarest. 20.45: Fuvolahangv. 21.15: Hegedűhangv.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Házikvartett. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 3.30: Morse tanfolyam. 4.45: Pontos idő, időjárás. 5: Gyermekbetegségek megelőzéséről. 5.30: Felolvasás. 6.45: Olasz nyelvoktatás. 7.15: Gr. 8: Elektrotechnikai előadás. 8.30: Fekete gyémántok a Studioból 10.30: Hangv., majd cigányzene.

Bécs. 22.20: Zenekari hangv.
Berlin. 22.30: Millöcker: Koldusdiák c. operettje.

Breslau. 20.30: Szórákkozató zene.
Frankfurt. 20.05: Híres operettszerzők művei.

Stuttgart. 21.15: Goethe egy művének ism.

Milánó. 20.30: Grammfón.
Róma. 20.30: Grammfón. 21: Opera.
Prága. 15.30: Hegedűhangv.
Pozsony. 19: Orgona.
Brünn. 19.20: Fuvóshangv.
Kassa. 20: Kromatikus harmonika.
Stockholm. 17.45: Grammfón.
Svájc Aleman Adó. 19: Liszt: Mazeppa szimf. költemény.

Csütörtök, február 25.

Bukarest. 19.40: Grammfón. 20: Dalc. 20.20: Szimf. hangv. Utána hírek.

Budapest. 9.15: Grammfónhangv. 9.30: Hírek. 12.05: Orosz balalajkazené. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: A háztartásról előadás. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A földművelésügyi minisztérium előadása. 5.30: Katonazené. 6.30: Magyar helyesírás. 6.45: Hegedűest, cigányzenekészítés. 7.30: Erkel: Hunyadi László című operája. Utána jazz és tangózenekar hangversenye.

Budapest II. 5—5.30: Grammfónhangverseny.

Bécs. 19.30: Schwarcz Vera és a bécsi szimfónikus zenekari hangv.

Berlin. 19.15: Fuvószene.

Breslau. 19.05: Könyvű zene.

Stuttgart. 22.50: Szórákkozató zene.

Milánó. 20.15: Fuvószene. 21: Opera Scalából.

Róma. 20.45: Nagy szimf. hangv.

Prága. 21: Hegedűhangverseny. 22.20: Orgona és zongora.

Pozsony. 17.30: Grammfón.

Kassa. 19.05: Dalc. — 20: Goumód: Faust c. operája.

Brüsszel. 19.30: Kamaratrió, közben dalok. 19.30: Könyvű zene.

Stockholm. 21.30: Haydn vonósnégyes.

Toulouse. 21: Thais, Manon, Píllang részl. 21.15: Operettrészl. 22.30: Operettrészl. 23.45: Schumann: Manfred nyitány.

24: Kívánsághangv.

Svájc Aleman Adó. 21.45: Induló. Daventry. 22.30: Zongorahangv. bariton dalok.

Brünn. 17.35: Humor a népdalban.

A hétfő e
Egy
rasztp
tása:

Bucuresti-Buk (Uj Kelet tud.) ni ülésén lezajlag sokáig foglani a politikai k sajtó bő és leg alapossággal i hály volt pénz kormánypárti k közelharc törté meghaladóan fia miniszter került lóssággal lehenge neata az első o dósítást a követ boxmérkőzés a kező alcimmal: autolta Mares k

A lapok egyő hogy Popovici M helyeselhető, de jelenlegi kormár csinált abból, ho tot a legkülönb illette és ezekne szerint Popovici állott. A hétfő szerződéssel kapo nemzeti parasztp jén szerződést ké bukarest—brassó közölg. Ezt a hónapokon keres zeti parasztpártó miután a london képtelen lett és munkálatakat fin kormány erre új nyezett egy svéd jött a megállapod a svédék kötelez három és félmill építik a brassó— Két-három hétt lekedésügyi minis magát egy kormár azt kérdezte, mil az utépitési munk választotta, hogy végrehajtása körü követek el, nem a ták fel, amelyre így bukarest—ploe hónap alatt tönkr használta az alká nekimenjen a nem amelyet azzal való des megkötésénél körültekintéssel.

Ez volt az előj botránynak. Hétfő mara elé hozatta é építési ügyet. A felháborodva, a kezdett a nemzeti lők felé:

— Panamisták!

A nemzeti paras méstesen ríposzó Popovici Mihály és fölöttébb kényes M nem késett a válasz röpöködték a leveg inparlamentáris kif pillanatban a tribün viselő, aki egyébké tagja, gunyoros ha povici Mihály felé:

— Éppen ön volt szerzője.

A többi ismeretes a tepista képviselő tántorodott, leesett mében fel kellett n konfliktusból termé Mégpedig nem egy, ugyanis beszéde aposztrofálta, azt terelnökségi alminis utépitő konzorcium volt, ugyanakkor, ar nevében tárgyalt a megkötéséről. Lugo miatt Gafencu volt rasescu volt tartom provokáltatta Mares

A hétfő esti parlamenti boxviadal után

Egy knock-aut, két párbaj és a nemzeti parasztpártnak a kormányval való teljes szakítása: a botrány tényleges eredménye

Popovici Mihály nyilatkozik és viszonyvadásokkal illeti Valcovici közlekedési minisztert

Bucuresti-Bukarest, február 23. (Az Uj Kelet tud.) A kamara tegnap délutáni ülésén lezajlott botrány előreláthatólag sokáig fogja még izgalomban tartani a politikai közvéleményt. A bukaresti sajtó bő és legapróbb részletekre menő alaposítással ismerteti a Popovici Mihály volt pénzügyminiszter és Mares kormánypárti képviselő között lefolyt közelharc történetét, amelyből a korát meghaladóan fiatalos, ruganyos pénzügyminiszter került ki győztesként, aki valóságos lehangolást okozott a Dimineata az első oldalon közöl hasábas tudósítást a következő címmel: „Szenzációs boxmérkőzés a kamarában” és a következő alcímmel: „Popovici Mihály knock-outolta Mares képviselőt”.

Az utszerződés odisszeái

A lapok egyöntetűen megállapítják, hogy Popovici Mihály eljárása, ha nem is helyeselhető, de mindenesetre érthető. A jelenlegi kormányt a valóságos üzüst csinált abból, hogy a nemzeti parasztpártot a legkülönbözőbb panamavadásokkal illette és ezeknek középpontjában rendszerint Popovici volt pénzügyminiszter állott. A hétfő délutáni botrány az utszerződéssel kapcsolatosan robbant ki. A nemzeti parasztpárti kormány annakidején szerződést kötött egy angol céggel a bukarest-brassói út kiépítésére vonatkozólag. Ezt a szerződést, amely miatt hónapokon keresztül támadták a nemzeti parasztpártot, fel kellett bontani, miután a londoni cég időközben fizetésképtelen lett és nem tudta az utépítési munkálatokat finanszírozni. A Mironescu kormány erre új tárgyalásokat kezdeményezett egy svéd társasággal. Létre is jött a megállapodás, amelynek értelmében a svédnek kötelezték magukat arra, hogy három és félmilliárd lej ellenében kiépítik a brassó-bukaresti országutat.

Két-három héttel ezelőtt Valcovici közlekedési miniszter meginterepelláltatta magát egy kormánypárti képviselővel, aki azt kérdezte, milyen stádiumban vannak az utépítési munkálatok? A miniszter azt válaszolta, hogy a svédnek a szerződés végrehajtása körül súlyos mulasztásokat követtek el, nem azt az anyagot használták fel, amelyre kötelezték magukat és így bukarest-ploesti utszakasz rövid két hónap alatt tönkrement. Valcovici felhasználta az alkalmat arra, hogy élesen nekimenjen a nemzeti parasztpártnak, amelyet azzal vádolt meg, hogy a szerződés megkötésénél nem járt el a kellő körültekintéssel.

Kitör a botrány

Ez volt az előjátéka a hétfő délutáni botrányának. Hétfőn Valcovici ismét a kamara elé hozta a képviselővel az utépítési ügyet. A miniszter magatartásán felháborodva, a kormányt orditozni kezdett a nemzeti parasztpárti képviselő felé:

— Panamisták! Megvesztegetők!
A nemzeti parasztpárti képviselők természetesen ríposztoltak. Különösképpen Popovici Mihály és a párt becsültére fölöttébb kényes Mihalache. A tulajdonon nem késett a válasz s rövidesen csak úgy röpödték a levegőben a többé-kevésbé parlamentaristák kifejezések. Egy adott pillanatban a tribünön ágáló Mares képviselő, aki egyébként a Vlad Tepes Liga tagja, gunyoros hangnemből kiáltott Popovici Mihály felé:
— Eppen ön volt a tisztátalan üzletek szerzője.

Két párbaj

A többi ismeretes, Popovici olyat ütött a képviselő állára, hogy ez megértendő volt, leestett és a szó szoros értelmében fel kellett mosni a padlóról. A konfliktusból természetesen párbaj lesz. Mégpedig nem egy, hanem kettő. Mares ugyanis beszéde során Lugojanut is aposztrófálta, azt állítva a volt miniszterelnökségi alminiszterrel, hogy a svéd utépítő konzorcium fizetett ügyvédje volt, ugyanakkor, amikor a román állam nevében tárgyal a svédekkel, a szerződés megkötéséről. Lugojanu e gyanúsítás miatt Gafencu volt alminiszter és Camarasescu volt tartományi igazgató útján provokálta Mares mérnököt.

Popovici Mihály nyilatkozik az Adeverulnak. Mindenekelőtt kijelenti, hogy magáról az incidensről nem beszélhet, mert az lovgias eljárás tárgyát képezi és a szokások szerint annak előlétig nem beszélhetnek az érdekelt felek. Az előzményekről azonban elmondhatja a maga véleményét. Elhagyta a helyét, hogy az elnökhöz menjen és szólsra iratkozzék fel, hogy válaszoljon Valcovici miniszternek. Ki akarta fejteni, hogy a miniszter támadásai mennyire alaptalanok. Ő és a nemzeti parasztpárt előbb buktak meg, mielőtt az utszerződés életbeléptetését megkezdték. Az utépítés csak tavaly nyáron kezdődött. Ha Valcovici olyan szakértő, akkor látnia kellett volna, hogy a szerződés nem jó és nem lett volna szabad megengednie, hogy hozzáfogjanak a munkához a szerződés alapján. Le akarta szegezni azt is, hogy a szerződést a legfőbb műszaki tanács kötötte, amely kizárólag szakemberekből áll.

Válcovici is gyanús? Végül rá akart mutatni arra, hogy ezelőtt hat hónappal egy brosurát jelent meg az utépítési szerződés hibáiról és ezt

a parlamentben is ismertették. Ha Valcovici miniszter tudta ezelőtt 6 hónappal, hogy a szerződés nem jó, miért nem lépett akkor közbe, miért várt 6 hónapig és miért éppen most látja meg a hibákat. Nincs-e összefüggésben az Calinescunak ama minapi kijelentésével, hogy értesülése szerint más társaság pályázik a romániai utak építésére? Nem az volt-e az egész inscenálás célja, hogy diskreditálják a régi szerződést? Ha vannak itt bűnösök, úgy azok, akiknek az utépítést ellenőrizniök kellett, vagyis végső fokon a közlekedési miniszterium az.

Ezt akarta elmondani, de amikor a szószerzők felé ért, onnan ismét gunyorosan aposztrófálták. Erről azonban — ismételte Popovici — most nem mondhat többet.

Politikai epilógus

A Curentul szerint a nemzeti parasztpárt, amely eddig meglehetősen semleges magatartást tanusított a kormány iránt a parlamentben, most a legélesebb harcra fogja megindítani, tekintettel Valcovici miniszter magatartására, amely kirobantója volt a tegnapi súlyos incidensnek.

A japánok meghátráltak a kínaiak előretörése előtt,

akik most már a japán vonalakat akarják áttörni. Kína legalább egyéves háborúra készül fel. Kiang-Wan előtt polgárok, asszonyok és csecsemők hullái borítják a harcteret. Hoover Japán bojkottálása ellen foglal állást. A japánok Mandzsuriában az orosz érdekszférában akarnak előnyömlni

London, február 23. A Wusung-Sapey fronton a japánok offenzívája 3 napos súlyos harcok után megállott. Kiang-Wannál a japánok veszteségeit hivatalosan 300-ra becsülik, de a veszteségek ennél nagyobbak. A kínaiak 500 halottat és 1500 sebesültet vesztek. A polgári lakosság soraiból még nagyobbak a halottveszteségek. A Reuter távirati iroda távolkeleti munkatársa Kiang-Wan előtt katona-holttestek között számos polgári ruhás hullát, sőt gyermek- és csecsemőholttesteket is látott.

Minden órában várható két újabb japán hadosztály érkezése. Sanghaiban a nemzetközi negyed idegen kolóniái már kezdenek beletörödni a hosszabbtartamú hadműveletekbe s most csak az a kérdés foglalkoztatja az embereket, hogy az események nem vezetnek-e hivatalos hadüzenetekhez. Ugy hírlik, hogy Kína legalább egy éves háborúra kíván felkészülni.

A Central News szerint Kiang-Wannál a kínaiak ellentámadása sikeres volt. A japánok meghátráltak a kínai előretörés előtt.

A Times távirata közli, hogy a kínai haderők átkeltek a Wu-Sung patakon s ezzel a japán jobbszárny mögé kerültek, amely sokáig nem maradhatott meg veszélyeztetett helyzetében.

A japánok kiűrtették a Kiang-Wan-tól északnyugatra eső Miao-Csang-Csen falut is.

Nomura japán tengernagy új csapat-erősítések küldését javasolta a japán kormány. Uyeda, a szárazföldi japán támadó erők parancsnoka ezt nem tehette, mert ez bevallása lenne annak, hogy jelenleg rendelkezésre álló csapatai nem elegendők a rájuk bízott feladat megoldására.

Összebékültek a kínai táborok

London át érkezett híradás szerint a kínaiak Sapeynél ellenoffenzívába akarnak átmenni és most már ők akarják áttörni a japán vonalat. A kínaiak állandóan újabb municiószállományokat kapnak s a csapatok frissek és át vannak hatva feladatuk fontosságától. Ugy hírlik, hogy Csang-Kai-Sek, Wu-Pei-Fu és Feng-Ju-Hsiang marsallok összebékültek s közös tervben és együttműködésben állapodtak meg a japánok várhatóan egyre erősebbé való nyomásával szemben.

Washingtonba érkezett hírek szerint a hatalmak sanghaji diplomáciai képviselői tiltakoztak Tzai kínai főparancsnoknál, felkérve őt, hogy szüntesse be a kínai tüzérség ágyútűzét a nemzetközi telep irányában.

Amerikai csapatok a nemzetközi negyed janán részében több gyárból és magánlakásban fegyverek után kutattak azzal az indoklással, hogy a rejtgetett fegyverek használatba

vétele sérthetné a nemzetközi koncessziós terület biztonságát.

A japán főkonzul tiltakozott az amerikai katonai erő fellépése ellen s követelte a katonák azonnali távozását kijelentve, hogy gondoskodni fog arról, hogy kormányja a történelem miatt a legélesebb tiltakozását juttassa kifejezésre Washingtonban.

Uyeda japán főparancsnok az eddigi jelek szerint kiméli gyalogságát s nagyobb részt juttat a támadásban a nehéz tüzérségnek, a bombavető repülőgépeknek és tankoknak. Kétségtelen, hogy a japánok helyzete nehéz, mert jól képzett erőd-vonal előtt állanak, amelyet nem kis dolog áttörni.

Egyidejű jelentés szerint — Sanghai nemzetközi negyedében a Szu-Csau patak mellett levő postahivatal kapualjában pokolgép robbant, amely a postaépületet s a vele szomszédos ház egyes részeit súlyosan megrongálta. Egy európai rendőr életveszélyes sérülést kapott. A többi sebesültek kínaiak.

Sanghaiban egy Sapey felé menetelő amerikai gyalogos osztagot a kínaiak ágyutűz alá vettek. A tüzérség nem tett kért az osztag embereiben. Amerikai tiltakozásra kínai részről azt a választ adták, hogy az amerikai egyenruha hasonlít a japán tengerészgyalogság uniformisához s a kínai tüzérség abban a hitben lövöldözött az osztagra, hogy annak em-

berei japán tengerészek.

London, február 23. Washingtoni Reuter távirat szerint Hoover elnök a meghatározottabban ellenzi azt a tervet, hogy az Egyesült Államok egyedül, vagy a Népszövetségben tömörült hatalmakkal együtt bojkott alá vessen Japánt. Az amerikai elnök ebben a kérdésben meghallgatta az amerikai szenátusi vezetők véleményét is.

Egyidejűleg Sir John Simon angol külügyminiszter a távolkeleti konfliktus ügyében az alsóház késő éjszakai ülésén a következőkben körvonalazta Anglia álláspontját:

„Teljes sulyal alá kell támasztani a Népszövetség erkölcsi tekintélyét, a hatalmak együttműködésével elő kell segíteni a megegyezés lehetőségét.

A külügyminiszter hangoztatta, hogy Anglia érdeke a Távolkeleten a béke és kereskedelem.

Ezzel kapcsolatban külön érdekessége van annak a jelentésnek, mely szerint a japán delegáció tegnap 9 pontból álló jegyzéket nyújtott át Hendersonnak a leszerelés ügyében. Japán hangoztatja, hogy az előzetes bizottság javaslatait elvben alkalmasnak találja arra, hogy egyezmény bázisul szolgáljon, de különös intézkedéseket kívánnak életbe léptetni arra az esetre, ha a hatalmak valamelyike az egyezményt megszegné.

Zsidó egyetemi tanárt népoktatási inspektorrá nevezett ki a spanyol kormány

A barcelonai zsidó hitközséget hivatalosan elismerték

Madrid, február 23. A spanyol kormány kinevezte Ignacio Bauer tanárt a spanyol-marokkói zsidó iskolaügyek inspektorává. Bauert egyébként a kormány a madridi egyetem tanácsának alelnökévé nevezte ki. A zsidó tudós a forradalom után az egyetem történelmi és földrajzi tanszékét kapta meg. Bauer professzor a kormány megbízásából pár héttel ezelőtt Marokkóban tartózkodott, ahol a zsidók helyzetét tanulmányozta. Számos értekezletet tartott a zsidó hitközségek vezetőivel és a spanyol kormányzóval és a tanácskozáskor alapján jelentést tett a köztársasági kormánynak.

A jelentés tudomásulvétele után a kormány elhatározta, hogy Spanyol-Marokkóban zsidó népoktatási inspektorátust szervez meg. Ennek a tanügyi szervezetnek nemcsak nevelésügyi jelentősége van, hanem főleg politikai. A spanyol köztársaság ezzel kísérletet akar tenni arra, hogy a spanyol kulturát átlátszóan a marokkói zsidók közé, ezzel is dokumentálva azt

a készségét, hogy a marokkói zsidókat visszahozza egykori otthonukba.

Barcelóna, február 23. A barcelonai zsidó hitközség, amelynek saját temploma és temetője van, a napokban hivatalos átiratot kapott a katalóniai tartományfőnöktől, amelyben a zsidó hitközséget minden más vallási közülettel egyenjagusították ismeri el.

A hitközség vezetősége elhatározta, hogy a jövőben intenzív munkát fog kifejteni. Megalakították mindenekelőtt a Chevra Kadisát és a szegények pénztárát. A zsidó gyermekek héber oktatását egyelőre a hitközség főtájkára vállalta.

Dr. Danon, a barcelonai zsidó hitközség elnöke megjelent a tartományfőnöknél és községe nevében köszönetét fejezte ki.

— Változékony idő várható. Budapestről jelentik: A Meteorológiai Intézet időjárásprognózisa szerint változékony időjárás várható északi légáramlással, kisebb lecsapódásokkal és különösen keleten süllyedő hőmérséklettel.

végződik a

dü

zerepeket

a

művészi

remier

idézte elő, hogy Mexikó a higany-függelentette ma- 61. Az újjászerve- es ügyeit átadják az ol cégnek, amely egy a higanyárak erikai árakhoz. A rek ára eddig 65 hogy 35 dollár

ülsör

uár 24.

volahangv. 21.15:

v. 9.30: Hírek. —

25: Hírek 1: Pon-

2.45: Hírek 3.30:

Pontos idő, idő-

ségek megelőzésé-

4.45: Olasz nyelv-

ektrotechnikai elő-

hántok a Studióból

gánzene.

hangv.

ter: Koldusdiák c.

kozott zene.

res operettszerzők

the egy művének

mofón.

n. 21: Opera.

hangv.

hangv.

us harmonika.

ammofón.

9: Liszt: Mazeppa

ruár 25.

mmofón. 20: Dal-

gy. Utána hírek.

mmofónhangv. 9.30

lalajkazené. 12.25:

zés, időjárás. 2.45:

sról előadás. 4.45:

írás, hírek. 5: A

sztérium előadása.

: Magyar helyes-

cigányzenekíséret-

yadi László című

és tangózenekar

Grammofónhang-

z Vera és a bécsi

hangv.

zene.

nyű zene.

rakoztató zene.

zene. 21: Opera

zimf. hangv.

angverseny. 22.20:

mmofón.

. — 20: Gounod:

amaratrió, közben

zene.

aydn vonósnégyes-

Manon, Pillangó

szl. 22.30: Operett-

szl. Manfréd nyitány

21.45: Induló.

gorahangv. bariton

a népdalban.

Zsidók pénz nélkül

— Regény az amerikai zsidó proletárok életéből —
IRTA: MICHAEL GOLD

— Testvérem ugyanigy vesztette el a kisfiát — mondta Mrs. Lipoff, egy zöld-ségkereskedő felesége. — Milyen kedves fiú volt a kis Móric. Most már hét éves lenne, de a villamos elgázolta. Mit csináljunk? Ez mindennap megcsik.

— Igen, — suttogta anyám.

A házmesterné, akinek kövér, becsületes arcán a könnyek és a piszkok elkenődtek, keresően mondta:

— Ismerek egy galíciai családot, a Columbia Streeten laknak. Ebben az évben elvesztettek egy kislányt, olyan idős volt, mint Eszter. Az anyja a saját szemével látta. Az ablaknál állt és nézte, hogy hogy játszik a gyerek az uccán. Azután a kocsi átment a gyereken. Az asszony fájdalomában kitépte a haját. Cyalázat az Amerikára. Oroszországban a pogromok miatt nem tudunk élni, itt meg a gyermekeinket ölik meg.

— Igen, — mondta anyám.

Reb Sámuel kicsi felesége lehajtotta a fejét s a köténye csücskével megtörölte szemölcsös szempilláját. Azután megszólalt fakó, jóságos hangján:

— De mit csináljunk? A gyermekeknek kell valahol játszani.

— Igen, — járult hozzá anyám.

Anyám minden kérdésre igennel és nemmel felelt; teljesen el kábult; úgy tűnt, mintha nem érezne semmit. A padlón ült, ide-oda ringatózott és egy ecsettel átitatott kendőt tartott az orra előtt. Eszter meghalt.

A süve ülés közben az egyik nap egy idegen látogatott meg bennünket. A hatalmas, durva arcvonású, rákszemű, rövid karikalábú erőteljes férfi hivatalos merevséggel tört ránk. Olyan volt, mint egy gorilla, de elegáns és bámulatosan szerzetreméltó. Levetette a kabátját, gondosan egy szék karfája tette és megigazította kis, patkóalakú briliáns nyakkendőjét, azután kezét nyújtott apának és anyámnak.

— Öszinte részvétem a szerencsétlenségért, ami érte Önöket, — mondta egy temetkezési vállalkozó hazugul sima patkoszával. — Rettenetes egy gyermeket elveszíteni, különösen az anyának. Nekem is vannak gyermekeim, tudom mit érezhetnek.

A zseibebe kotorászott s egy névjegyet apámnak, egy másikat meg anyámnak adott át. Tompán meredtek a névjegyekre. Tökéletesen le voltak nyűgözve.

— Ahogy olvashatják, — folytatta folyékony hangon tovább — Mr. Jonas Schlessler, az ismert Jonas Schlessler ügyvéd vagyok. Én is szoros barátságban vagyok Mr. Baruch Goldfarbbal, a kerületi választás vezetőjével, ő mondta nekem, hogy Önnel is baráti összeköttetésben áll. Baruch Goldfarb tényleg nagy ember! Nos, kedves barátom, hogy a lényegre térjek, azt a szerencsétlenséget, ami önökkel történt, alaposan tanulmányoztam. Az a felfogás alakult ki bennem, hogy a szállítási vállalat ellen beadhat egy kártérítési pört. Ezer dollár kell, hogy kijöjjön ebből! Kész vagyok képviselni Önt, mert a barátja Mr. Goldfarbnak. Most nem kell fizetnie semmit sem, csak akkor, ha a pört megnyertem. Csak ezt a papírt kell aláírnia. Irja alá tehát s azután benyújtom a keresetet. Ezer dollárról van szó, kedves barátom.

Az ügyvéd egy jogi dokumentumot tartott apám orra elé. Apám teljesen elkábult. Vette a papírt és a töltőt, amiket az ügyvéd adott és kész volt, mint egy automata az aláírásra.

Anyám azonban zokogva tört ki.

— Menjen! — mondotta az ügyvédnek.

— Nincs szükségem önre a házamban!

Mr. Schlessler csodálkozva nézett rá.

— Mi történt? — kérdezte és kitérta a karjait.

— Nincs szükségem a vérdíjára! — mondta anyám sírva.

Az ügyvéd mélyen megsértődött.

— Vérdíj? — ismételte. — Miért volna ez vérdíj? Kártérítés! Évente száz ilyen pert vezetek le.

Megpróbált anyámmal vitatkozni, anyám azonban ideges lett és elkezdte korholni. Felháborodott képpel vette tehát az ügyvéd köpenyét és nyitotta ki

az ajtót.

— Ilyen tudatlan emberekkel nem vitatkozom, — mondta fölényesen és kiment.

Apám még mindig ugyanugy a kábulatban ült, ami rabul ejtette, amikor az idegen megjelent.

— Nem tudom Katie — mondta lassan — talán el kellene fogadnunk ezt a pénzt. Isten tudja, szükségünk van rá. Kinyithatnám vele a boltomat. A gyerek meghalt s hogy mi most ezt vagy azt csináljuk, az egész mindegy lehet a mi szegény galambocskánkknak. Tehát miért ne.

— Csejtid! — mondta anyám. — Ez az érzésem.

Apám nagyon is zavarba volt ahhoz, hogy válaszolni tudott volna. Régebbi

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A potyautas. (Lestyan Sándor vígjátékának bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban.) Színhely: a Zeppelin II. egyik utasfülkéje, az Ocean fölött napjainkban. Tartalma — hogy a modern technika vívmányai ne nagyon bízzák el magukat — a szokásos szívek harca, légi viszonyokra hangszerelve. A potyautas ugyan potyázik, de nem azért, hogy ingyen megláthassa Amerikát, hogy kitámulmányozza a légköri viszonyokat, gyönyörködje a repülés csodálatos és lélekemelő nagyszerűségében, a végtelen ocean pompájában, hanem csak azért hogy elcsábítsa a léghajó kapitányát. A potyautasról ugyanis kiderül, hogy nem is fiú, a kapitányról viszont az derül ki, hogy nem férfi, csupán egy szerelmes kandur, aki szerelmi kalandjait lehetőleg közel az éghöz bonyolítja le. Az egyiket ugyan csak szerető lebonolyítani, de nem teli, mert a közben nővé (még pedig színésznővé) cseperedett potyautas az erény nevében közbelép és megmenti a kapitány szerelmes lelki üdvösségét. A dologból természetesen házasság lesz, házasság, amelyet ha nem is az égen, de ezuttal mindenesetre közel az éghöz kötnek meg. Gyönyörű, nemde? Lélegzetállító, szenzációs, a modern technika vívmányaihoz méltó! Ennek ellenére a „Potyautas” előadása sok élvezetet nyújtott az egybegyűlt közönségnek, mert Neményi Lili drága kedélye, humora, elragadó bája ezuttal is csodát művelt. Erette érdemes megnézni ezt a tipikus pesti „szellemességű” féreművet. A többi szereplők is: elsősorban Tompa Béla és Selmezy, elsőrangúak voltak. Ihász, Indra Manyi (nagyon kívánatos, szép jelenség volt), Réthely szintén hozzájárultak a darab sikeréhez. A „vigjátékot” egyébként néhány kellemes, finoman hangszerelt melódia színezi, — ezek a melódikák a legértékesebbek benne. A rendezés silány volt. (s.)

Ma utóljára: Potyautas

Ma este kerül színre utóljára a szezon legmulatságosabb és legnagyobb sikerű zenésvígjátéka: A potyautas. Az eddigi két előadás példátlan sikert aratott A potyautas. A közönség egy pillanattal sem szünet meg kacagni a Zeppelin-léghajó potyautasának tréfáin és az előadás gyakran percekre megállt a nevetés következésében.

Pénteken este: Pillangó nagyon olcsó helyárakkal. Pénteken este a szezon egyik legkedvesebb operettjének reprizelőadását tartják meg mozihelyárakkal. A Pillangó Neményi Lili egyik legjobb szerepe és az előadás a Magyar Színház egyik legjobb előadása. Az előadást nagyon olcsó mozihelyárakkal tartják meg. Helyárak: 40, 30, 20 és 10 lej.

tapasztalatokból tudta, hogy vannak „érzések”, amikért kész anyám felnégyeltetni magát. Most is ilyen érzésről volt szó. Eszter meghalt.

Banánok

Eszter meghalt. Anyám mindent kibírt az életében, ezt azonban nem tudta elviselni. Ijesztő volt látni mennyire elcsendesedett. Minden munkaszorgalma, vídamsága, civódó kedve eltűnt. Egész nap az ablak előtt ült és az imakönyvből olvasott. S mialatt a vég nélküli héber imákat morzsolta, hangtalanul folytak a könnyek az arcán. Nem szólt egy szót sem, de mi tudtuk, hogy miért sir. Eszter meghalt.

Hónapokig élt ebben a kábulatban. Elfelejtett főzni, takarítani. Mindenről apám és én gondoskodtunk. Attól is félt, hogy engem elgázol egy teherkocsi s nem akart engedni ujságot árulni. Szünetlenül ragaszkodott hozzám és kis öcsémhez, elárasztott bennünket csókjaival és órák hosszat maga mellett tartott. Apám aggodalommal figyelte, amint órákon át apatikusan melankóliával az ablaknál ült.

— Mi történt, Katie! — kérdezte. Mire gondolsz Katie?

— Semmire, — mondta borosan — csak nézem a gyerekeket, ahogy az uccán játszanak.

(Folytatjuk)

Szombaton este: Premier! A csókos regiment

Szombaton este 9 órakor lesz Erdélyi operettjének a Csókosregimentnek a premiere. A Csókosregiment a régi nagy operettek stílusában készült zenés, táncos, látványos, katonatörténet, elragadó huszársínek története, amelynek zenéje tel van jobbnál-jobb, fülbemászó slágerekkel.

Nagy kettős hangos műsor:

Primadonna és betörő. Janette Mac. Donald, Reginald Denny. Az ifjuság joga. Norma Schearer, Lewis Stone. 10 és 20 lejes helyárakkal.

Grandiózus kettős hangos műsor kerül vetítésre a Magyar Színház moziójában. Műsor: Primadonna és a betörő, a newyorki Metropolitán Opera egy művésznőjének gáláns kalandja egy apacsfiával 8 felv. A főszerepekben: Jeanette Mac. Donald és Reginald Denny. II. Az ifjuság joga, szerelmi történet, a főszerepekben: Norma Schearer és Lewis Stone, mindkét film az idei évad legkiválóbb hangos produktuma. Ez a két pompás hangos attrakció az összes előadásokon: 3, 5 és 7 órakor 10 és 20 lejes helyárak mellett kerül vetítésre.

A Magyar Színház heti műsora

Szerdán este 9 órakor: A potyautas. (3-adszor. Napi bérlet 23. sz. B. Sorozat sz. 140.)

Csütörtökön este 9 órakor: Katonadolog. Bély Zerkovitz híres operettje. Az „Acélhang” műkedvelő gárda előadása, Kovács Zoltán vezetésével. A műkedvelő verseny operette szakán első díjjal kitüntetett előadás. Mozihelyárakkal. Jegyek ára: 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozat sz. 141.

Pénteken este 9 órakor: Pillangó. (Operette újdonság, Neményi Lilivel. Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek ára: 40, 30, 20 és 10 lej.)

Szombaton d. u. 3 órakor: Piros bugyellár. (Ifjusági előadás nagyon olcsó helyárakkal. Bevezető előadás tart: Pálffy Márton. Sorozat sz. 143.)

Szombaton este 9 órakor: Csókos regiment. (Operette újdonság először! Premiere bérlet 22 sz. Sorozat sz. 132.)

Vasárnap d. e. 11 órakor: Micky Maus matiné, kabaré számokkal, táncokkal, tréfákkal. (Jegyek ára: 30, 20 és 10 lej.)

Vasárnap d. u. 3 órakor: Annabál. (Operette repriz mozihelyárakkal. Jegyek ára: 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozat sz. 144.)

Vasárnap d. u. 6 órakor: Csókos regiment. (Operette újdonság 2-odsor, bérlet szünet. Rendes helyárakkal. Sorozat sz. 145.)

Vasárnap este 9 órakor: Alvinci huszárok. (Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek ára: 40, 30, 20 és 10 lej.)

A cluji Román Opera műsora

Szerda, február hó 24: Trubadurul. (M. Dumitrescu vendég szereplésével.)

Péntek, február hó 26: Faust és Valpurghis éjszaka.

Vasárnap, február hó 28: (este) Lamermoor-i Lucia (premier).

Hétfő, február hó 29: Szünet.

CORSO-MOZGÓ műsora

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor. Világsikert aratott nagy premier:

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor

Varázshegedű. (Slawische Rhapsodie). Rendezte: Friedrich Fehér. Nagyszabású, pazar rendezésű filmdráma, melynek cselekménye nagyrésztben Magyarországon Tótföldön játszódik le. Egy gonosz apa, egy önfeláldozó anya, egy angyali jóságú gyermek és egy meghasonlott művész kálváriás története, mely végül lélekemelő happy and-el végződik. Főszerepek: Magda Sonja, Hans Fehér, Jar. Kocián, a világhírhedű művész, Freid Fehér, Szöke Szakáll, Hilda Rosch. Németül beszélő film számos művészi hedegűjének betéttel.

URANIA-MOZGÓ műsora

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor

Csókregiment, hangulatos katona-filmoperett. Főszerepekben: Hermanna Tiemig, Verebes Ernő és Gretl Theimer.

SELECT-MOZGÓ műsora

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor

Ifjuság álma, hangos dráma német párbeszédekkel a heidelbergi diákok életéből. Főszerepekben Werner Fuetterer és Bette Amman.

Szinkór-Mozgó műsora

Szerdán 3, 5 és 7 órakor: Nagy kettős

hangos műsor: Primadonna és a betörő, az amerikai Metropolitán egy énekesnőjének gáláns kalandja egy apacsfiával 8 felv. A főszerepekben: Jeanette Mac. Donald és Reginald Denny. II. Az ifjuság joga, szerelmi történet 8 felv. A főszerepekben: Norma Schearer és Lewis Stone. Helyárak: földszinten 20, az összes erkélyülés 10 lej, az összes előadások alkalmával.

ASTRA MOZGÓ MŰSORA

Szerda, csütörtök, péntek:

A jelenkor legnagyobb színésze, Max Pallenberg, a második Emil Jannings. „Bűnös, aki nem bűnös” című szenzációs filmben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Kiadó különbejáratu butorozott szoba, parkettes, komplett hálóval. Calea Regele Ferdinand 107 földszint.

Johannes Schneider. A pénzt a megfelelő helyre juttattam. Kérem többet nem molesztálni.

Románia egyik legnagyobb biztosító intézete cluji vezérképviseletéhez keres sürgősen kül- és belszolgálatban jártas fiatal szakembert. Perfekt román nyelvtudás szükséges. Cim: Nicolae Jorga 3. I. em 17.

Majdnem új dagasztógép kifogástalan állapotban, 2 dagasztótekerővel egyenként 140 kg. tézstatatalommal olcsón eladó. Érdeklődni lehet: Josef Fogarascher Sibiu Str. Tiglarilor 18.

Intelligentes Kinderfräulein, Jüdin sucht für sofort Stellung, geht auch aufs Land. Adresse: Leuchter Helen bei Herrn Sobel Lajos Satumare, Str. Cantemir Voda 18. Lagerhaus.

Egy alig használt komplett körísfa tele háló szobaberendezés, rugós matraccokkal együtt, elkötözés miatt nagyon olcsón eladó. Cim kiadóban.

HIRDESSEN AZ UJ KELETBEN

HIR

Washington

illetésének kétszázéves ünnepi e napokban A...
... aki tizenhárom...
... amerikai állam s...
... etre a mai Eg...
... akkori európai áll...
... szemben ez az új...
... vezére olya...
... ándékozta meg az a...
... mely a maga tis...
... az emberi jogok...
... en hatott és hat...
... Ez az alkotmány k...
... tikusabb volt a fra...
... alkotmányánál s az...
... Unió társadalmi...
... Egy nemes, raj...
... hős katona és egy...
... történelmi irány...
... politikus szellem...
... az alkotmánybo...
... általlása.

Bizonyos, hogy Wa...
... munkatársai tiszt...
... köztö zsenijében nem...
... akkor tettek: az a...
... Európával szemben f...
... égű tett volt. Komo...
... egyenlőség, testvérisé...
... szeményében, sőt arr...
... győződve, hogy ezeket...
... Amerika népe teljes...
... itatni a gyakorlatba...
... Jó, hogy csodálatos...
... művek kinos mai...
... filmok a kortársi A...
... Mert ha látnok le...
... kizonylat visszaretten...
... zartennének tőle...
... hogy a tizenhárom...
... egyesülésével, a szab...
... biztosításával és a sz...
... törésével olyan gazd...
... fajok olyan békes...
... nek nyitották meg az...
... lendületében a fe...
... ai stílusát és mamut...
... must teremtette meg...
... Azonban a szabads...
... hatalmas anyagi ku...
... tette, nem a nemesebb...
... szabadság szelleme vo...
... puritán Amerika fia...
... ak, a kiméletlen, s...
... rializmusnak, a léle...
... ónak olyan közszelle...
... mely a maga nem...
... ill az egész világon.

Az amerikai demok...
... anok demokráciája...
... kartellek és tröszt...
... melynek betetőzését...
... cselemből zservesen...
... ett banditizmus és...
... leg, mely utóbbi min...
... sztos jogot csak az...
... íg respektál.

Amerikában lehet...
... sárból köztársasági...
... újságíró, de...
... íkerül erre a polca...
... emberleg, társadalm...
... a világ legkiszol...
... teltközdelemben csak

Telefon 10-11

Ingyen

1 vagon 6les, vagy...
... erre vesz, vagy rend...
... kisebb tételb...

100 kg la fát h

parantáltan elsőrendű...
... hoz szállitva ölenként...
... bakkhasáb apritva 10...
... táltyhasáb apritva 10...
... hántottfa v. gyertyán

Balázs Imre

Calea Regele Fer

Telefon 10-11

HIREK

Washington György

Washington György születésének kétszázéves évfordulóját napok óta napokban Amerika, ama férfiak, akik tizenhárom önálló, elszigetelt, amerikai állam szabadságharcából létre a mai Egyesült Államokat. A tizenhárom európai állam alkotmányában szemben ez az új, hatalmas államalakulás vezére olyan alkotmánnyal rendelkezett, amely a maga tiszta fogalmazásában az emberi jogok kinyilatkoztatása volt, amely hatott és hat talán ma is.

Az alkotmány külön volt, demokrácia az alkotmány francia forradalom után született, az alkotmány az alapokmányát az Egyesült Államok politikai életében az alkotmány nemes, rajongó gondolkodó, a hátsó katonák és egy, az akkori Amerikában történelmi irányját finoman kitöltő politikusi szelleme nyilvánul meg az alkotmányban. A demokrácia szelleme.

Bizonyos, hogy Washington és kiváló munkatársai tiszta szándékaiban, a demokrácia színeiben nem volt hiba. Amit az alkotmány tette: az akkori konzervatív Európával szemben forradalmi jelentőségű volt. Komolyan hitték az alkotmányban, testvériség és szabadság szellemében, sőt arról is meg voltak győződve, hogy ezeket az eszményeket Amerika népe teljes egészében fogja megvalósítani a gyakorlatban.

De, hogy csodálatos műveket, illetőleg műveik kinos mai torzát nem kell a kortársi Amerika tükrében látni, ha látniuk kellene, — minden szíjjal visszarettennének tőle. Visszarettennének tőle annak ellenére, hogy a tizenhárom önálló állam megalapításánál, a szabad bevándorlás szabadságát és a születési előjogok elismerését olyan gazdasági fejlődésnek, amelynek olyan békés együttműködéséből nyitották meg az utját, mely a mai világban a felhőkarcoktól a gépi szállításig és mamuth-üzemek gépritkításáig teremtette meg.

Az alkotmány a szabadság szelleme, mely hatalmas anyagi kultúrát kifejlesztett, nem a nemesebb értelemben vett szabadság szelleme volt. A vallásos és a materialista Amerika fia a mammonizmus, a kíméletlen, sőt kegyetlen materializmusnak, a lélektelen civilizációnak olyan közszellemét alakították ki, mely a maga nemében páratlanul az egész világon.

Az amerikai demokrácia a bussinesz demokráciája lett, testvérisége korrumpálta és törzstörzök szolidaritása, melynek betetőzését az ugyanebből a szellemből szervezett szervezett banditizmus és korrupció adja meg, mely utóbbi minden írott és íratlan jogot csak az üzleti érdek erejével tisztel.

Amerikában lehet valaki marhabájából köztársasági elnök, újságíró, újságkérő, de viszont, ha nem kerül erre a polera felvergődnie, úgy lehet, társadalmilag és gazdaságilag a világ legkiszolgáltatottabb, az alkotmányban csak nyers, állati erejű.

Telefon 10-11 Telefon 4-77

Ingyen tűzifa

1 vaggon fés, vagy aprított fát egy-egy kisebb tételben is)

100 kg fát ingyen!

Amennyiben elsőrendű bükkhasáb házhoz szállítva ölenként 900 lej bükkhasáb aprítva 100 kgr. 64 lej tűzifahasáb aprítva 100 kgr. 60 lej ártott fát v. gyertyánfa 100 kgr. 66 lej

Palás Imre cégnél

Calea Regele Ferdinand 74.

Telefon 10-11 Telefon 4 77

A tighinai határőrök elfogtak 7 szökevényt anélkül, hogy legyilkolták volna őket

Éve is el lehet fogni a szökevényeket a Dnyeszter-jegen

BUCURESTI-BUKAREST, február 23. Tighinában tegnap 7 szökevényt elfogtak a grancsárok, amikor Lupanca pontnál át akartak kelni a Dnyeszter-teren. A szökevényeket a határőrök előbb megállásra szólították fel, amikor tovább futottak a jegen, a levegőbe lóttek. Erre megadták magukat. A szökevények közül ketten körözött rablók, négy munkanélküli fiatalember, egy pedig angol utlevéllel rendelkezik és azt hiszik, hogy orosz kém. A Dimineata megjegyzi, hogy lehet vérontás nélkül is elfogni dezertőröket, mint ezt a tighinai határőrök megmutatták.

Jére utalt pária marad, aki számára a demokrácia — mint a jelen tömegpédái bizonyítják — csak a szabad éhenhalás demokráciáját jelenti.

Bizonyos, hogy az a nagy, tiszta, nemes és keményveretű ember, aki Washington volt, nem így gondolta. Ismerve az akkori európai rendiség és konzervativizmus bilincseit, szentül meg volt győződve arról, hogy a konzervatív gátak ledöntése — új, lelki és szellemi értelemben is friss energiák beáramlását fogja lehetővé tenni az akkor még töretlen amerikai talajra. Ez a reménye csak félig vált valóra. A kincskeresés vágya és az éhség által az óvialt különböző tájairól Amerikába üzött embermilliók friss energiával törték fel ugyan az anyagi lehetőségek ugarát, de lelki vonatkozásokban annál kíméletlenebb, annál vadabb életstílust, erkölcsiekben pedig annál szemérmelenebb képzetet hozott a meg.

Az amerikai civilizáció gigantikus arányai ránehezettek és agyonnyomták az amerikai ember jobbik felét, minden civilizáció és kultúra egyetlen értelmét és értékét: a megértő jószágot, a szociális lelkiismeretet.

A nemes kivételek, melyek Amerikában is bőven találhatóak, nem szüntetik meg az Egész kevésbé értékes tulajdonságait. Washington tradíciójának ma is vannak igazi letéteményesei Amerikában, de ezek nem a petróleumkirályok soraiban vannak. S bizonyos, hogy Washington sem rájuk gondolt, amikor világraszóló nagy művét megalkotta. (s. l.)

Erős földlökéseket éreztek Pisa környékén. Rómából jelentik: Toscana északi részében, Pisa és Lucca környékén erős földlökések voltak érezhetők. A lakosság az utcákra tödült. A mozik és színházak esti előadásait félbeszakították.

Halálos boxmérkőzés. Lembergől jelentik: Az ökölvívó bajnokságok során Gross nevű boxoló ellenfelét: Godlevszkit kiütötte. Godlevszkit kórházba szállították, ahol rövidesen meghalt.

A kolozsvári háztulajdonosok a munkanélküliekért. A kolozsvári háztulajdonosok szövetsége f. évi február hó 20-án megtartott választmányi ülésén dr. Cosma János közjegyző és szövetségi elnök indítványára egyhangúlag elhatározta, hogy a nélkülöző és szenvedő munkanélküliek élelmezésére a háztulajdonosok körében gyűjtést indít. Indítványozó a nyomban kibocsátott gyűjtőven 1000 lejjel járult hozzá. Az elnökség felkéri a háztulajdonosokat, hogy e humánus célt szíves adományaikkal támogassák. Az adományok hirlapilag nyugtáztatnak. Elővigyázatból figyelmeztetni kívánja az adakozókat, hogy csak a szövetség által kibocsátott, dr. Cosma János szövetségi elnök és dr. Bartha Ignác főtitkár sajátkezü aláírásokkal ellátott gyűjtővekre adakozzanak.

Mozdonyvezető lett Sagova spanyol herceg. Madridból jelentik: Korszerű jelenség Sagova spanyol herceg állása, amit a napokban foglalt el. A hercegnek néhány évvel ezelőtt saját mozdonya volt, amit szórakozásból vezetett birtokán. A spanyol forradalom az udvarhoz közelálló herceg vagyonát is megsemmisítette. A vagyontalan herceg nem esett kétségbe: munka után nézett. Mivel a mozdonyvezetést kitünően értette, felajánlotta szolgálatait a vasutnak, ahol a napokban levizsgáztatták. Azonnal különleges megbízatást kapott. Ő vezeti a Spanyolországból Franciaország felé irányított aranyszállítmányokat vivő vonatokat. A nagy spanyol képeslapok fényképekben számolnak be a herceg első hivatalos mozdonyvezető utjáról.

A szabadalmazott román osztálysorsjáték kolozsvári és kolozsmegyei fő-elárústitói jogát a Kereskedelmi Hitelintézet Rt. nyerte el.

A Paul Ehrlich egyesület gyűlése. A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület f. hó 25-én, csütörtökön este pontosan egynegyed 9 órakor tartja 27. rendes tudományos szakülését, melynek programja a következő: Betegbemutató. Előadás: 1. Dr. Rimóczi Sándor: A parovarium és parovariális cysták. 2. Dr. Leitner Fülöp: A gyermekkori tüdőgyulladások új-módszerű (optochinos) gyógykezeléséről.

Szabadlábrahelyezett feketeszésvádoltak. A vizsgálóbíró tegnap szabadlábrahelyezte Jakab József bánffyhungyadi szeszgyárost, aki hónapok óta szeszüzemek vádjával ült vizsgálati fogságban. Ugyanakkor szabadlábrahelyezték Pál szeszgyári alkalmazottát is. A szabadlábrahelyezettek tegnap el is hagyták a törvényszék épületét.

ANGOLKÖRT gyógyit: Jemalt.

A kolozsvári magánalkalmazottak bálja február hó 27-én, szombaton este 9 órakor lesz megtartva az Építőmunkások Otthonban. A mulatság a széken legkiemelkedőbb eseményének ígérkezik.

Nobile tábornok lesz a szovjet repülésiügyi főfelügyelője. Londonból jelentik: A szovjet 100 millió aranyrubelt irányzott elő erre az évre a repülés fejlesztésére. Léghajóikötőt építenek meg s ennek elkészítésével egy óriás-léghajót. A pilóták kiképzésére nagy gondot fognak fordítani. A repülés főfelügyelője valószínűleg Nobile volt olasz tábornok lesz.

Mennyi konzervet fogyasztottak Amerikában a múlt évben? Londonból jelentik: Az Egyesült Államok lakossága 1931-ben 775 millió dollár értékű konzervet fogyasztott. A fellendülést elsősorban a hidrogén-közvetítés, mert a háziasszonyok nem érenek rá főzni a bridgejáték miatt s inkább konzerveket vásárolnak.

Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek a természetes Ferenc József keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít.

Az amerikai parlament diszülése Washington emlékeztére. Londonból jelentik: Washingtonban a szenátus és képviselőház együttes ünnepi ülést tartott a Washington bicentennárium alkalmából. Felolvasták Hoover Washingtonot méltató üzenetét.

Egyre nő a német munkanélküliek száma. Berlinből jelentik: Február közepén a munkanélküliek száma Németországban 6 millió 127 ezer volt, 85 ezerrel több, mint január második felének végén.

Kleptomániás hajlama miatt őrizetbe vették a budapesti rendőrség egyik tisztviselőjét. Budapestről jelentik: A rendőrség tegnap őrizetbe vette Árvay József főkapitányügyi tisztviselőt kleptomániás hajlama miatt. Árvayt egyik könyvkereskedésben tettenérték, amint Kunecz Aladár Fekete kolostor című könyvét fizetés nélkül elvitte. Az üzlet egyik alkalmazottja utána szaladt és feljelentette a sarki rendőrneket, aki bekiérezte Árvayt a főkapitányásra. A megindított vizsgálat csakhamar kiderítette, hogy Árvay egész kis könyvtárt lopott össze a kérdéses könyvkereskedésből. De nemcsak könyveket szedett össze, hanem mindenféle más dolgokat is. Lakása valóságos bazár. Találtak ott harminc töltőtollat és sok más olyan dolgot, amire szüksége sem lehet s amit eladni sem próbált. Kiderült, hogy egyik férjéről kereskedésben pár nap előtt egy 8 kilós rézcsapot dugott a kabátja alá s amikor észrevették, tréfásan mondta: „Csak nem gondolják, hogy el akartam lopni”. Árvay nyilvánvalóan kleptomániás s a rendőrség egyelőre így is kezeli az ügyet.

NAPRÓL NAPRA

Harwichben meghalt Rachel Pitt, Skócia legöregebb asszonya. A 105 éves asszony atyja résztvett a waterloói csatában. Rachel Pitt élete utolsó napjaiban is jóegészségnek örvendett, szemüveg nélkül olvasott s maga takarította lakását.

Oszlóból érkezett hír szerint a norvég korcsolyázó-szövetség vizsgálatot indít Sonja Hennie női műkorcsolyázó olimpiai és világbajnok ellen, mert egyik kanadai versenyen ő és atyja tulozan magas igényeket támasztottak a bajnoknő szerepléséért. A szövetség utasítást küldött amerikai megbízottjának, ellenőrizze, hogy Sonja Hennie az amerikai kontinensen többet bemutató versenyeken ne szerepelhessen. Oszlóból lehetségesnek tartják, hogy a vizsgálat véget vet a bajnoknő amatőr pályafutásának.

Melba, a nemrég elhunyt világhírű ausztráliai énekesnő énekhangjáról felvett két grammofonlemezt hagyományozott a melbournei zeneakadémiának azzal a rendeltetéssel, hogy halálától számított ötven év múltán a lemezek nyilvánosan bemutathatók lesznek.

H. Cooper volt angol munkáspárti képviselő visszatért régi foglalkozásához, a táncitanításhoz. Azóta már új táncot talált fel, amely egyszerűbb az eddigi táncoknál: a zene háromnegyedes ütemére csak két tánclepet kell lejteni.

A csikágói villamosági kiállításon bemutatásra került egy készülék, amely a legkülönbözőbb házimunkák végzésére képes. A villamos cseléd egy maga elvégzi a husórlést, ruhát vasal, habot ver és pecsenyét forgat tetszés szerint.

Los Angelesben elkészültek az augusztus 9-én kezdődő olimpiai evezőversenyek csónakházai és egyéb építményei. Az evezőversenyeket édesvízi pályán fogják lebonyolítani 5 nap alatt.

Röbbling, a Burgszínház igazgatója Genfben létesítendő nemzetközi színház eszméje érdekében propagandát kezd.

A japán választások végleges eredményei. Londonból jelentik: Japánban az általános választások eredményeként a törvényhozási mandátumok végleges megoszlása a következő: kormánypárt 301, ellenzék 149, pártokivüli 11 és munkáspárti 5.

Meghalt Lukács László, volt magyar miniszterelnök. Budapestről jelentik: Lukács László volt miniszterelnök influenza után fellépett tüdőgyulladásban ma reggel 82 éves korában meghalt.

IV DÁN SAPOK

— Mond csak kéchlek — kérdezi az ügyvédjétől Achisztid —, ha az embech megnősül, de még nem vált el első feleségétől, az bigámia?
— Nem — feleli az ügyvéd — az örültség...

Egyszer Sydney Smith, az elmés angol író előtt arról beszéltek, hogy egy skót fiatalember feleségül vesz egy ír özvegyt, aki kétszer olyan idős és óriási termetű.

— Elveszi őt? — kiáltott fel Smith és kacagot. — Az lehetetlen. Talán csak egy részét. Az egészet nem veheti el. Ez bigámia volna, sőt trigámia. Ez ellen a szövetség, sőt a hatóság is tiltakoznék. Hiszen ez a tenyeres-talpas özvegy el se férne Egy városban Mindenestre alkalmas arra, hogy reggelente körül sétáljon. Az jó testedzés. Egyszer reggel előtt magam is körül akartam járni, de csak félig sikerült, a féluton összerogytam.

Opera
rubadurul. (M. plésével.)
Faust és Val.
(este) Lam.
er).
ünet.
műsora
or. Világsikert
kor
or
or
he Rhapsodie).
ehér. Nagyszafilm-dráma, mely részben Magyarorszódik le. Egy időző anya, egy nek és egy megváriás története.
happy and-el
Magda Sonja,
ián, a világhírű Fehér, Szöke Németül beszélő hegedűjáték be.
műsora
tos katonafilm-ben: Hermann és Gretl Theimer.
műsora
or
es dráma német felbergi diákok Werner Fuet
műsora
r: Nagy kettős Primadonna és a Metropoli egy kalandja egy főszerepekben: hald és Reginald ág joga, szerelmi főszerepekben: és Lewis Stone. és 20, az összes összes előadások
műsora
k:
b színésze, Max Emil Jannings. és " című szenzá
butorozott szoba, óval. Calea Regele t.
A pénzt a megm. Kérem többet
agyobb biztosító wiseletéhez keres zolgálatban jártas fekt román nyelv- Nicolae Jorga 3.
ógép kifogástalan tőtekenővel egyen- rtalommal olcsón et: Josef Fogarilarilor 18.
erfräulein, Jüdin lung, geht auch leuchter Helen bei atumare. Str. Canaus.
mplett körisfa tele rugós matrácokkal t nagyon olcsón el.

UJ KELET Legújabb hírek

Valcovici miniszter az ügyészségre akarja átteni a svéd utszerződés aktáit

Másodszor is semmis lett a Popovici Mihály kizárási indítványa fölötti szavazás

Tegnap délután ismét vihar volt a kamarában. Dr. Singer zsidópárti képviselő a moinesiti zsidó tüzkárosultak érdekében szólalt fel

Megszavazták a devizakorlátozások életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatot

Bucuresti-Bukarest, február 23. (Az Uj Kelet tud.) A kamara ülésén Reifer zsidó képviselő a bukovinai nyugdíjasok, hadiözvegyek és hadiárvaik, valamint az állami tisztviselők hátralekös illetményeinek ki nem fizetéséről interpellál és kéri a kormányt, hogy tegyen meg mindent ezeknek a nyomorgóknak érdekében.

700 ezer lej egy fogászati vizsgáért Malain kormánypárti képviselő, Trifu dr. interpellációjára utalva azokról beszél, akik szerinte nem megfelelő uton jutottak hozzá fogászati engedélykhoz. Szerintük mintegy 268 kuzshallgató fogász adott össze annak idején hatalmas összegeket a vizsgáztató bizottság megvesztegetésére, úgy, hogy

egy-egy bizottsági tag részére mintegy hétszáz ezer lej jutott. Kéri az idevonatkozó dossziékat. Egy másik kérdése a Lomási favállalat 255 millió lejes pénzbüntetésre vonatkozik s erre vonatkozólag is kéri a szükséges iratokat.

Argetoianu megoldja a gordiusi csomót

Fuioara elkész a lelkészi fizetések ki nem utalásáról panaszokodik.

Radovici kormánypárti: Azt hiszi ön, hogyha a pénzügyminiszternek volna pénze, nem fizetné ki a lelkészeket.

Argetoianu cinikusan megjegyzi: Ha erről a kérdéssel még egy pap beszél itt, úgy még egy hónappal később folyósítjuk az összegeket.

Lascu gheorghistapárti szóvateszi, hogy Argetoianu Párizsban egy hollandiai pénzcsoporttal tárgyalt a brailai gabonarakarék bérbeadásáról. Hatmillió holland forinttal részvénytársaságot akarnak alakítani, amelyben husz százalékkal venne részt a román állam, tíz százalékkal a romániai magánosok és hetven százalékkal a külföldi tőke. A társaság a román gabonakivitel monopóliumát kapná meg.

Trancu-Jasi: Legyen szives pénzügy miniszter ur erre a kis kérdésre válaszolni.

A pénzügyminiszter cáfol Argetoianu: Nem találok szavakat hasonló interpellációk elítélésére. Semmi ilyen szerződés nincs, csak tárgyalások folynak gabonastandardizálásunk és gabonaexportunk minél megfelelőbb megszervezése ügyében. Azt azonban, hogy jöjjenek egyesek és panamázással gyanúsítsanak, nem tűrhetem. Szégyelje magát.

Kitör a vihar Az ellenzéki padosorokból kiabálják: Elnök ur, utasítsa rendre.

Lascu: Én csak felvilágosítást kérektem és különösnek tartom, hogy egyszerre ilyen ideges lett a miniszter ur. A kormánypártiak: Menjen a külvárosba.

Trancu-Jasi: Hogy lehet így bánni egy ellenzéki kollégával? Majd mi is így fogunk tenni.

Radovici: Maga fenyegetőzik? Trancu-Jasi: Önöknek kötelességük volna türelmeseknek lenni.

Radovici: Ne legyen olyan nagy legény. Beszéljen parlamenti tónusban.

Trancu-Jasi: Itt miniszteri trónusról van szó.

Dimitriu Borca kormánypárti: Ez

szemtelenség.

Otetelesanu averescanus: A maga részéről az.

Lascu: Önök nem engedik meg a népgyűléseket. Most tiltottak be egyet Brailában. Ez alkotmányellenes.

Mirescu elleni merénylet a parlament előtt

Mirescu szociáldemokrata elmondja, hogy ismeretlen tettesek őt az uccán megverték és hogy biztos tudomása szerint ez az ügy összefüggésben van azzal az interpellációjával, amelyet bu karesti kártyaklubok és titkos örömtanyák ellen mondott, amelyben kimutatta, hogy ezeknél a prefektúra néhány tisztviselőjének szerepe van, az anketot pedig a kérdéses tisztviselők barátjai folytatják le. Kéri az ügyben a sürgősség kimondását.

Singer zsidó képviselő a moinesiti tüzkárosultak ügyét tárja a képviselőház elé és haladéktalanul segítséget kér a hidegben az uccára került szerencsétlenek százai részére.

Az elnök ezután szavazásra teszi fel a Popovici Mihály kizárási ügyében

beadott fegyelmibizottsági indítványt. Hetvennégyen szavaznak a kizárással mellett és kilencen ellene.

Tekintettel azonban, hogy a szavazás érvényességéhez 99 szavazás szükséges, szerdán a szavazást újra megisméltik.

D. R. Ioanitescu: A házszabályok értelmében ezt az ügyet többé nem lehet szavazásra bocsátani.

Miclescu: A házszabályok szerint fogunk eljárni.

A kompenzációs pénztár vitája

Argetoianu pénzügyminiszter kéri a kompenzációs pénztár felállításáról szóló javaslat vitájának megkezdését. Még a vita előtt Mares mérnök, akit Popovici Mihály hétfőn inzultált, kéri Mihalacet, bizonyítsa be tegnap állítását, azt tudniillik, hogy ő üzleti ügyben kétszer járt nála a földművelésügyi minisztériumban.

A kompenzációs pénztár javaslatának vitájánál Trancu-Jasi szólal fel elsőnek. Helyesnek tartja a pénztár létesítését, viszont az veszélyes, hogy a deviza külföldre való kivitelét megaka-

dályozzák.

Argetoianu: Le kell szögezzen, hogy nincs szó devizaprohibicióról.

Stabil valuta helyett az ellenértéke

D. R. Ioanitescu a nemzeti-parasztpárt nevében hozzájárul a törvényjavaslathoz. Raducanu megállapítja, hogy a javaslat nem precizirozza, hogy Ausztriával és Magyarországgal szemben hogyan történjenek a fizetések román adósok részéről. A törvényjavaslat stabil valutáról beszél, már pedig köztudomású — mondja —, hogy Magyarországon, mint Ausztriában a stabilizáció fiktiiv és így a román hiteltörlesztők 30 százalékot veszítenének Magyarországon és 25 százalékot Ausztriában. Argetoianu pénzügyminiszter hozzájárul ahhoz, hogy a stabil valuta kifejezést töröljék, a törvényzöveg úgy szon, hogy az áru ellenértéke utalható.

A pénzügyminiszter nyomatékosa és újból rámutatott arra, hogy a javaslatnak nem az a célja, hogy a devizakereskedelem szabadságát korlátozza, hanem, hogy megvédje a román kereskedők külföldi követeléseit. A kamara ezután a javaslatot megszavazta.

A Tepes Liga delegációja Mares—Popovici konfliktus ügyében

Spulber tepista deklarációt olvas Vlad Tepes Liga nevében, amelyben Popovici Mihály kizárásiával kapcsolatban kijelenti, hogy az ellenzéki képviselők a szavazástól való tartózkodással az ilyen brutális támadást szentesítik, ezért a liga az ilyen eljárásokat a legélesebben elítéli.

Otetelesanu averescanus szólal fel Holnap akartam hozzászólni a kérdéshez — mondja —, de ez a deklaráció már ma felszólalásra kényszerít. holnap ülésen javaslatot fogok benyújtani a ház elé, amelyben kéri fog-

az utszerződés megvizsgálására parlamenti vizsgáló-bizottságot küldjenek ki.

Ezt az ügyet nem lehet ad infinitum elhuzni és nem tűrhető, hogy tekintélyes politikusokat, volt magas államfunkcionáriusokat bizonyíték nélkül ilyen vádakkal illessenek.

Sturza kormánypárti: A javaslatot nem fogjuk elfogadni.

Valcovici hozzájárul a parlamenti bizottság kiküldéséhez

Otetelesanu: Ezen csodálkozom. Ha bizonyítékaik vannak el kell fogadnunk, de úgy látom a kormánypárt menekül a felelősség alól, mert nem tud bizonyítani.

D. R. Ioanitescu kéri, hogy a kormány azonnal nyilatkozzék az ügyben.

Valcovici közlekedésügyi miniszter válaszol azzal, hogy a jövő héten igazságügyi szervek elé bocsátja az ügyet, ha azonban a kamara úgy látja, jónak, ő a maga részéről elfogadja parlamenti bizottság kiküldését is.

Az adóinkasszó nehézségeiről panaszkodnak pénzügyi inspektorok

Szankciókat ígérnek azok ellen, akik amnesztia hírére terjesztik

Bucuresti-Bukarest, február 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország összes pénzügyi inspektorai kedden értekezletet tartottak a pénzügyminisztériumban ezen megállapították, hogy az adóinkasszó az utóbbi időben egyre nehezebben megvalósítható. A pénzügyi inspektorok rámutattak arra, hogy szerte az országban felelőtlenül mek arra biztatják az embereket, hogy ne fizessék meg adóikat, mert hiszen az adóamnesztiát fognak kapni. Az értekezlet elhatározta, hogy az ilyen híresztelőkkel szemben a legszigorúbban fog eljárni.

FRATERNITAS Könyv. és Lapkiadó nyomása Cluj-Kolozsvár, Str. Baron Pop (v. Brassai u.) 10. szám. Telefon 9.

Taxa postală platite în numerar No. 224.716—929

da Baron L. Pop Telefon: 9-77. Elvonta 110, negyvenöt, egészére 1, negyvenöt, egészére 10 do értékű valuta. Hírszerint. Az „Uj Kelet” bányászati zsidóság Cikkeink utánpótlás és megjelölés.

Presztizs

A japán frontharc aludni a presztizsükéért, ugyanis néminemű sértés: a kínai csapatok a japán támadást a lekiismeretesét, hogy pilóták ezeket a védetlen nőket, akiket az ilyen események presztizs szerelmesei nem, ha nem az okok helyét azonban a saját nek kellő eredményt felgyújtani akkor kiabálnak.

Hogy ennek a presztizsára újra néhány ezret fog kerülni, hogy a bolás műve még tovább természetesen nem s mindennél, főleg a katonák életénél fontosabb, ami Sanjónként csak azért japán hadiak rendpresztizsüket. Semmi látszik nincs. Nem a semmit sem elvenni, hanem a szellemi szállítás frontharcosoknak nem tiszuk, akkor már rész az egész hacacáré. De nem jön rendbe, hadhad pusztuljon minjenek a hadi részvény japán és kínai anyára dobott gyermeke Mert a presztizs min

A vizbeesett a

Nagy sürgés-forgás havrei kikötőben. V Franciaország 426 h Amerikából és ebből a gurult hat. Hat hordó A tenger, ez a nagy érezte különösképpen. A tenger egyforma étvet és aranyat és a hordó aranya elmerült ségében.

Nagy sürgés-forgás beesett az arany. Ha apró gömbörcsűlet amely aranyból szület elpusztulni.

Gyors, sietős mentek, buvárok szálltak halálsszák Franciaország nagy hatalmi polalaptörvények: a renghat hordónyi mennyiségben.

Hogy elpusztul egytos. Lényeg az arany.

Az arany, a sós, tenban levő arany pedig Francia Bank pincéje lasszába zárják, hogyjen, hogy fegyveres őmert ő az Arany, a valahol összegyűl, felvő a munkanélküliség, berek és folyik a vér, a világ másik sarkáig.

Vajjon mi történt hat hordó esett volna hanem mind a négy szá

Ha a világ minden amerült volna az Atlan

Akkor ténylegesen vizbeesett aranyról.

Ma még csak képlettóla.

Ma még bármilyen

égén, sajnos, mégis m

Trotzkij, az ellen

Az orosz forradalom olyan tragikus érte Francia forradalomét. nullott a porba, valóság ellenfelei is tul s ahhoz, hogy dobálózza zikái értelemben nem